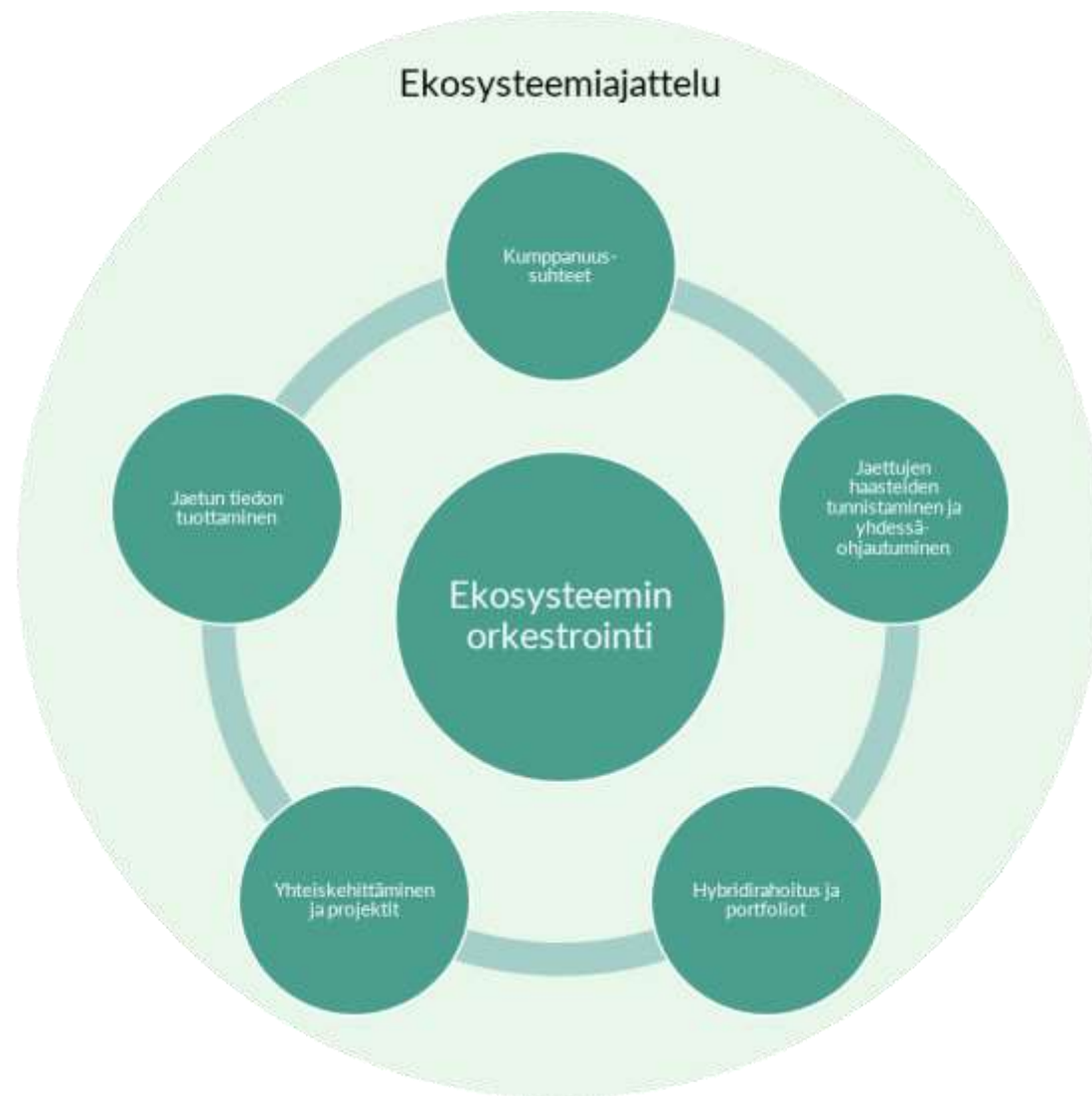

Jaetun tiedon tuottaminen ekosysteemeissä - verkkotyöpaja

Työpaja:
24.11.2022
klo 8:30-10:30

*Työpajassa pureudutaan tiedon tuotantoon,
kuten jaettuun dataan, arviointiin,
systemien mallintamiseen, systeemiseen
laskentatoimeen ja tulevaisuustietoon.*

Jaetun tiedon
tuottaminen

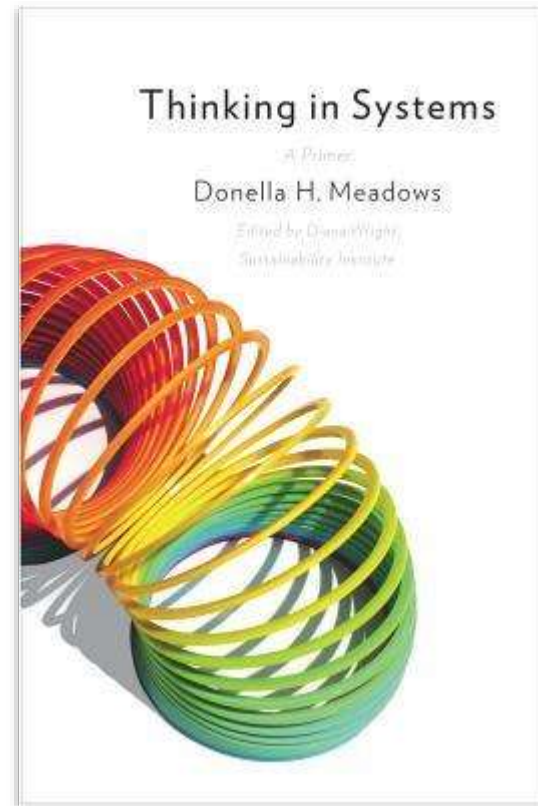
Ekosysteemin
orkestrointi

Jaetun tiedon tuottaminen ekosysteemissä

- Jaetun tiedon hallinta
- Toiminnan vaikuttavuuden mittaaminen ja arviointi
- Systeeminen laskentatoimi: mukaan luettuna ulkoisvaikutukset (esim. hyvinvoinnin ja ympäristön näkökulmat)
- Systeemien mallintaminen
- Ennakointitiedon tuottaminen

1. Systemien mallintaminen

Tsekkaa nämä

**Mitä jos
käsillämme
olevat haasteet
eivät ratkea
osatekijöiden
analyysillä ja
sen perusteella
tehdyillä
suunnitelmillä?**

Vuorovaikutuksissa syntyvät ilmiöt vaativat vuorovaikutusten tarkastelua

Miten systeemisyyteen perustuvaa lähestymistapaa voidaan käyttää ilmiöiden taklaamisessa?

Systemiajattelu tarjoaa tähän keinoja – mutta mitä tarkoitetaan systeemeillä?

Mitkä näistä ovat systeemejä? Mitkä eivät? Miksi?

Leivänpaahdin

Hedelmäkulho

Kiviläjä

Avoliitto

Jalkapallojoukkue

“A system is an interconnected
set of elements that is
coherently organised in a way
that achieves something.”

Donella Meadows

Systemin ominaisuuksia

Tarkoituksenmukaisuus

Vuorovaikutteisuus

Häilyvät rajat

Ympäristön vaikutus

Kokonaisvaltaisuus

Mistä tietää, että käsillä oleva haaste on systeminen?

Systemiset haasteet

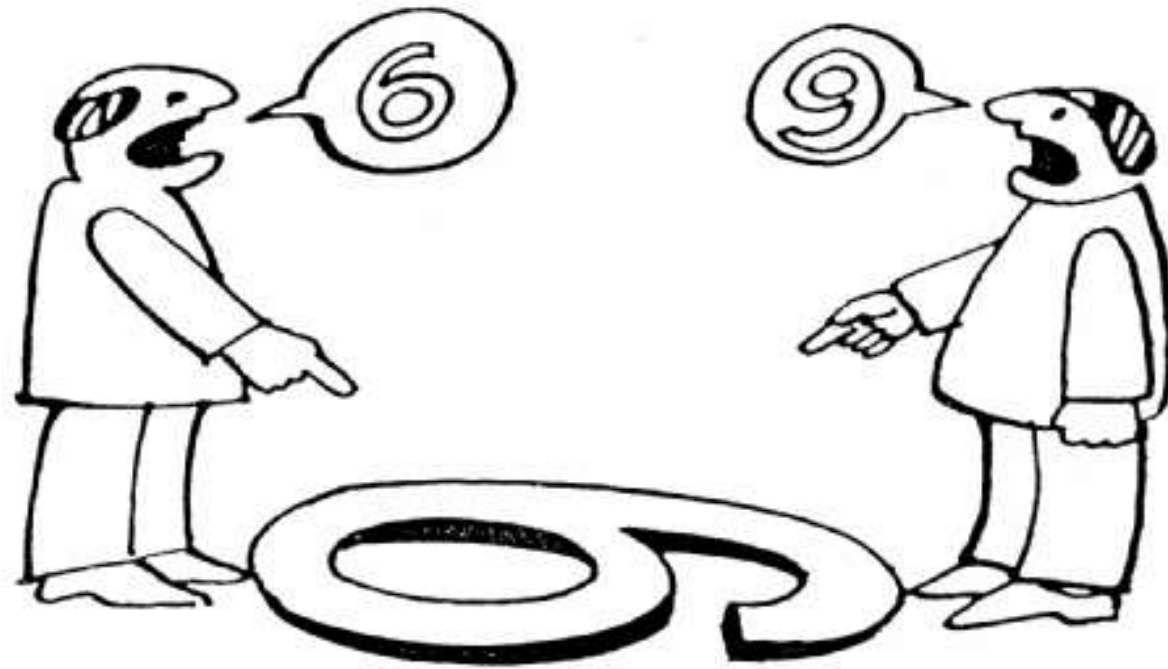
- Ovat suuria
- Ovat vakavia ja aiheuttavat enemmän harmia
- Jatkuvat pitempään
- Koskevat useampia ihmisiä
- Synnyttävät enemmän konflikteja ja tunteita

Meillä on kaikilla kognitiivisia vinoumia

Tietoisuus rajaa tietoa ja synnyttää näkökulmaisuuutta

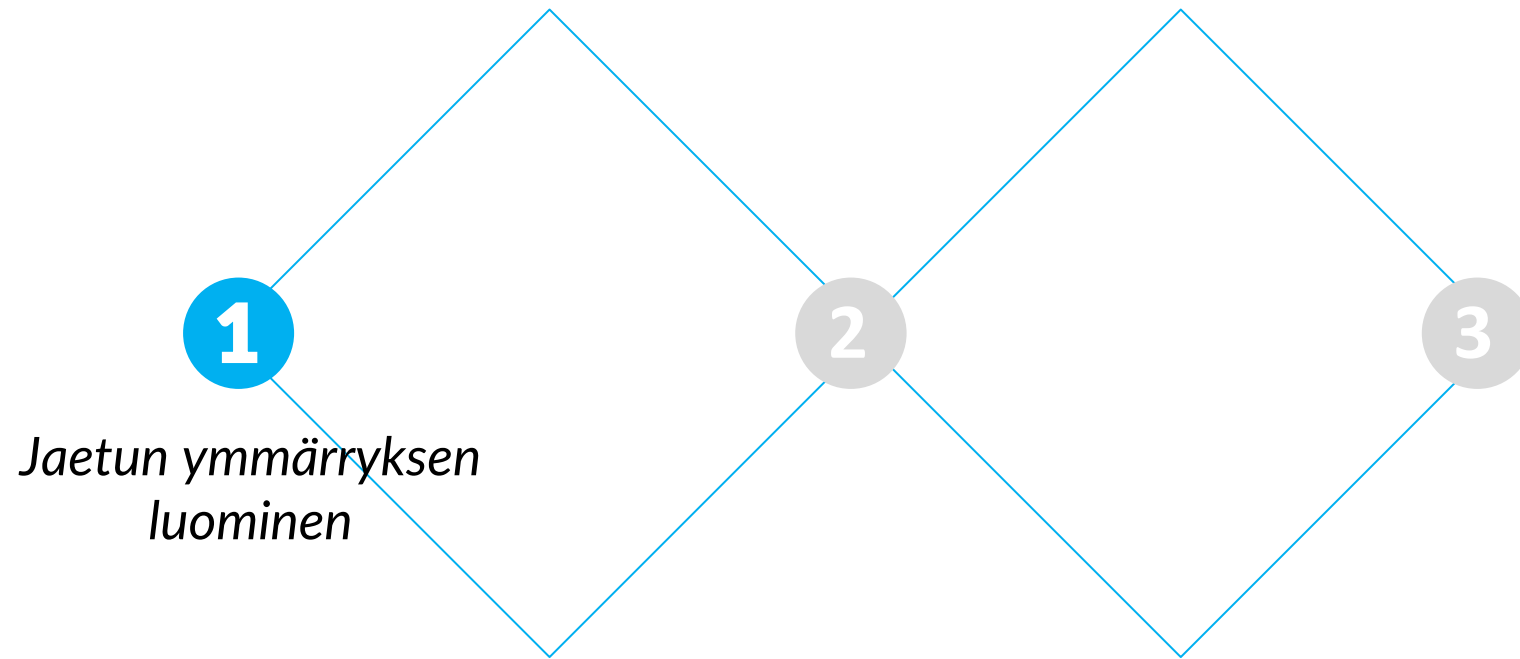
Paras tapa synnyttää kokonaisvaltaisempi
kuva on tekemällä se yhdessä

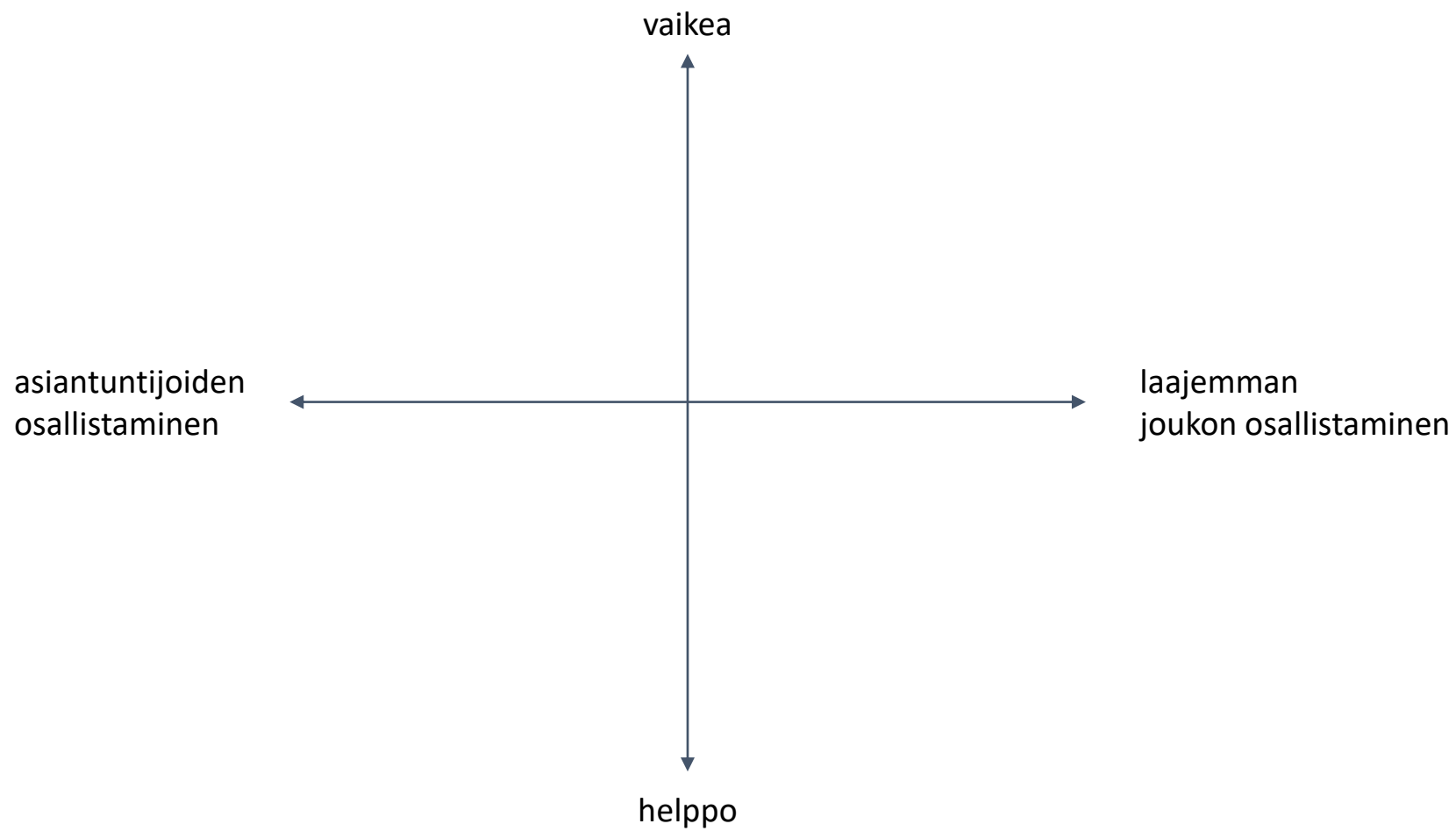

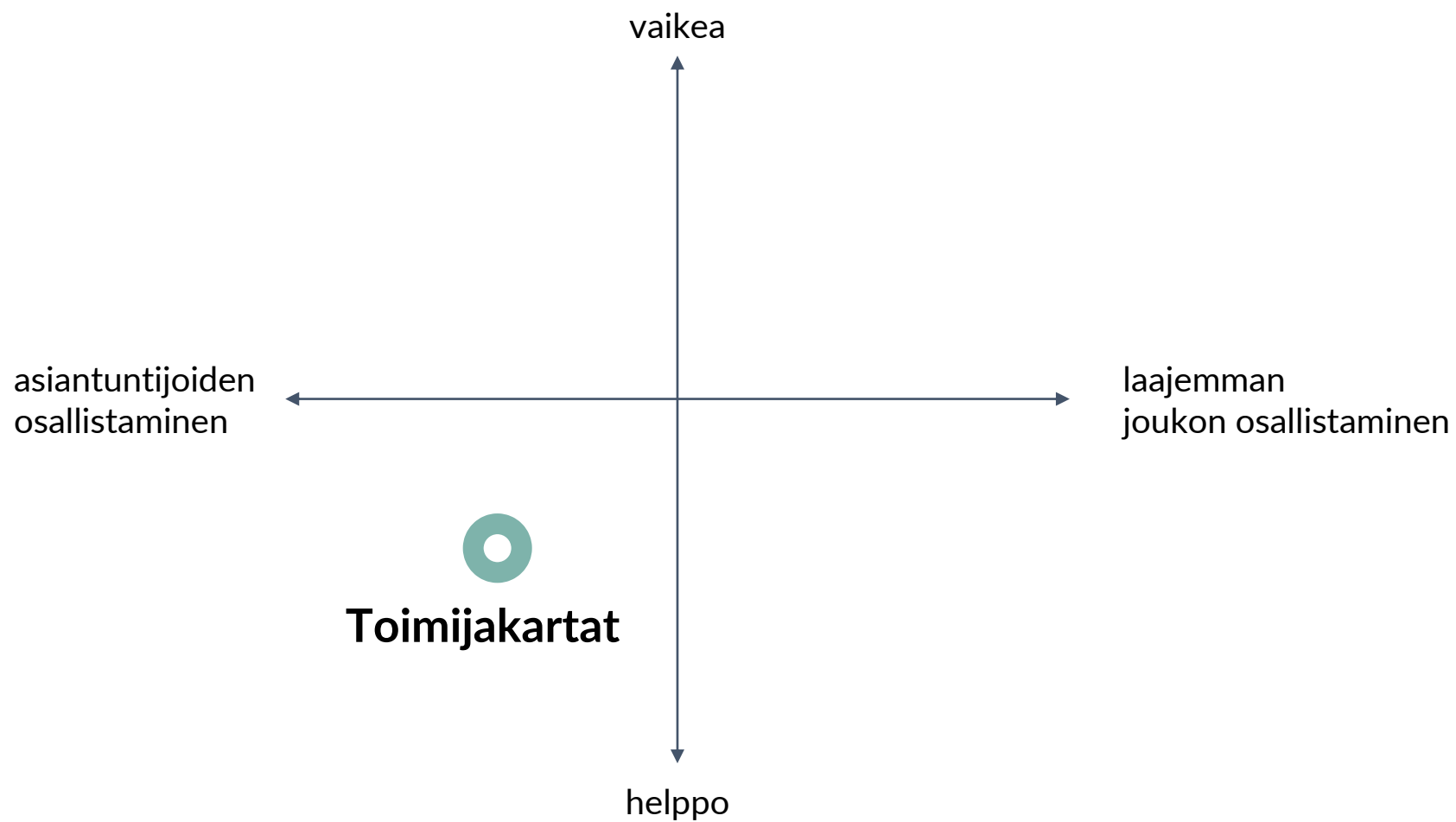
Kartat auttavat ymmärtämään monikummallisia asioita paremmin

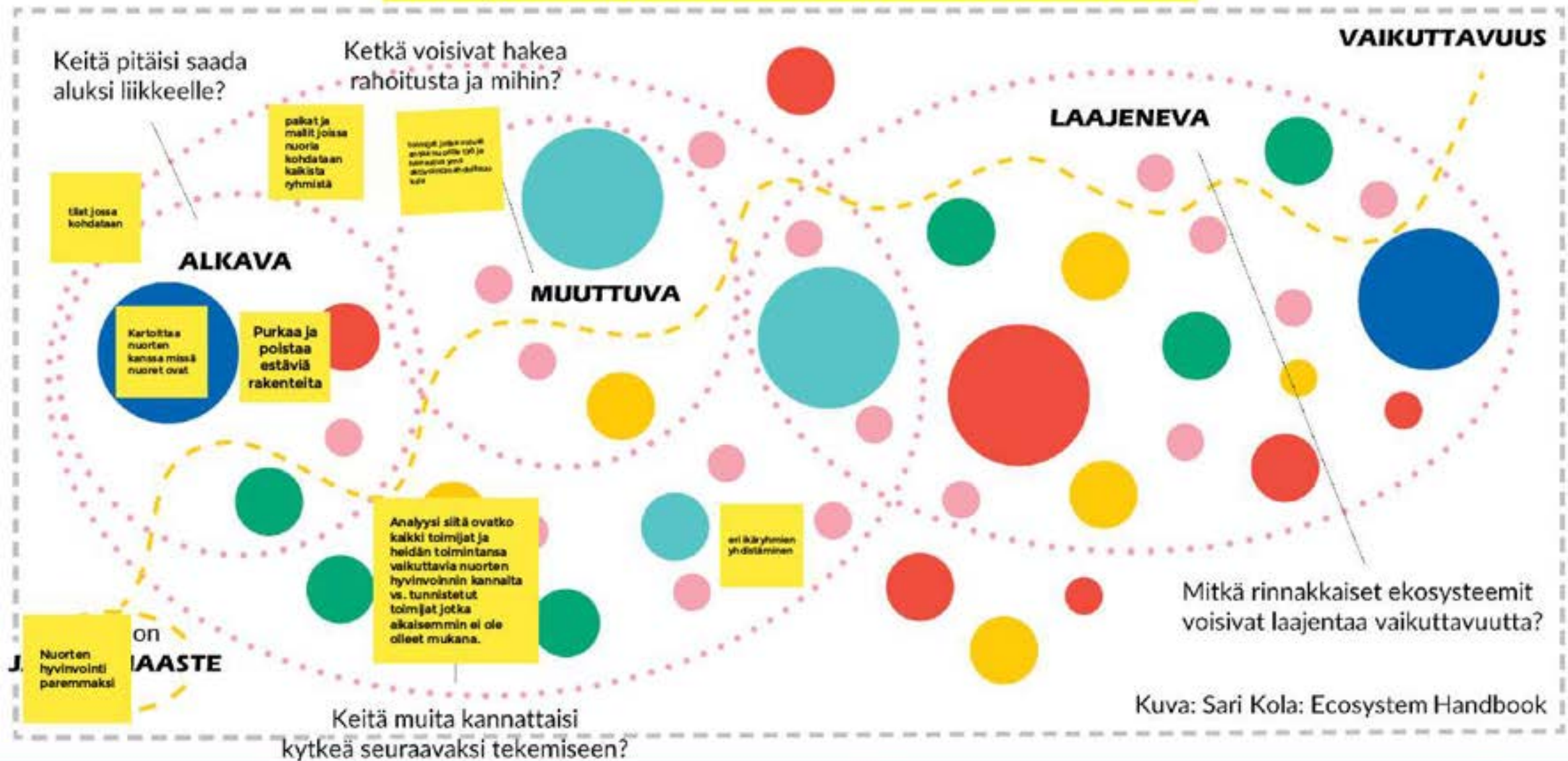

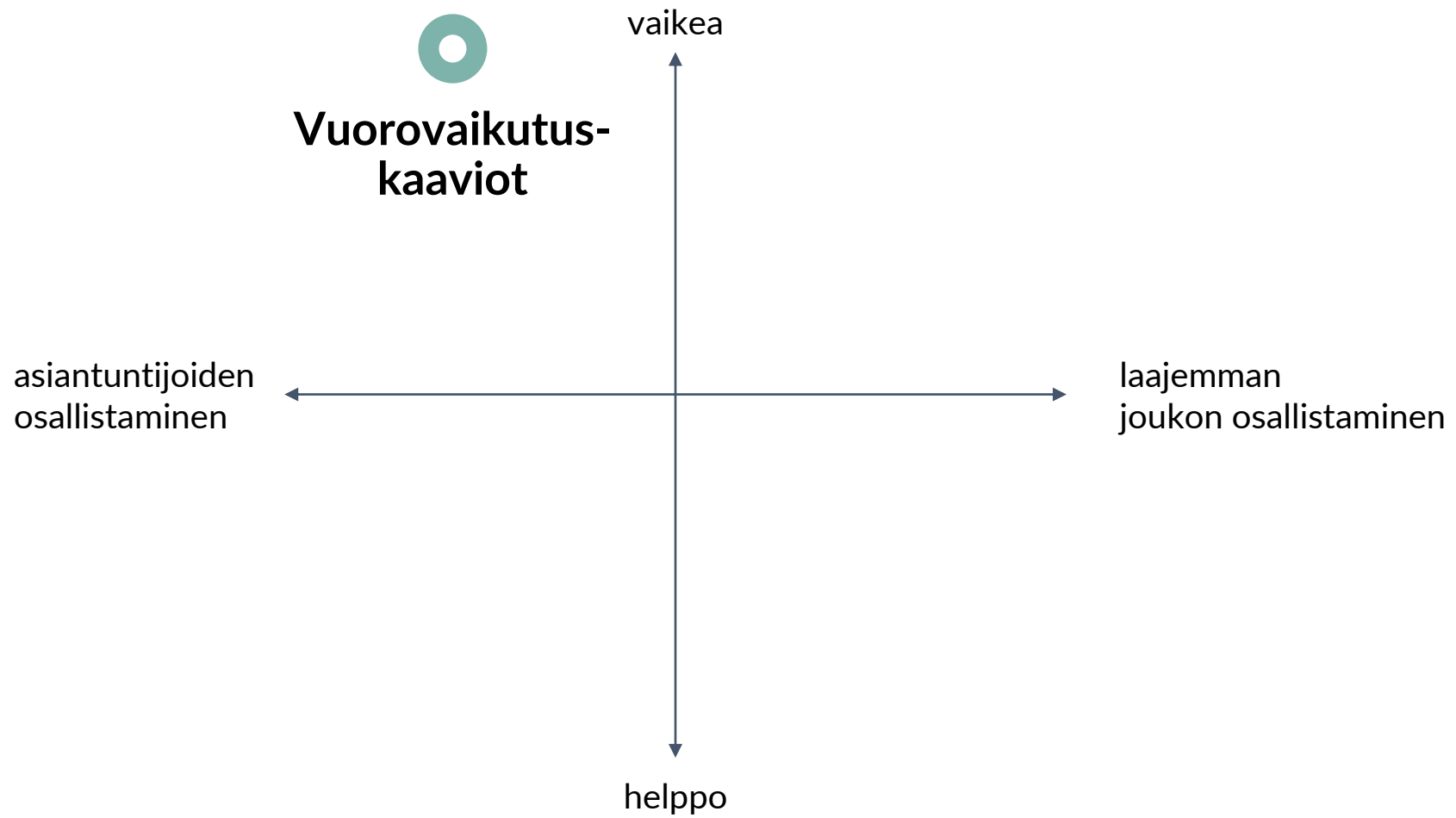
Systeminen tapa ymmärtää monikummallisuutta

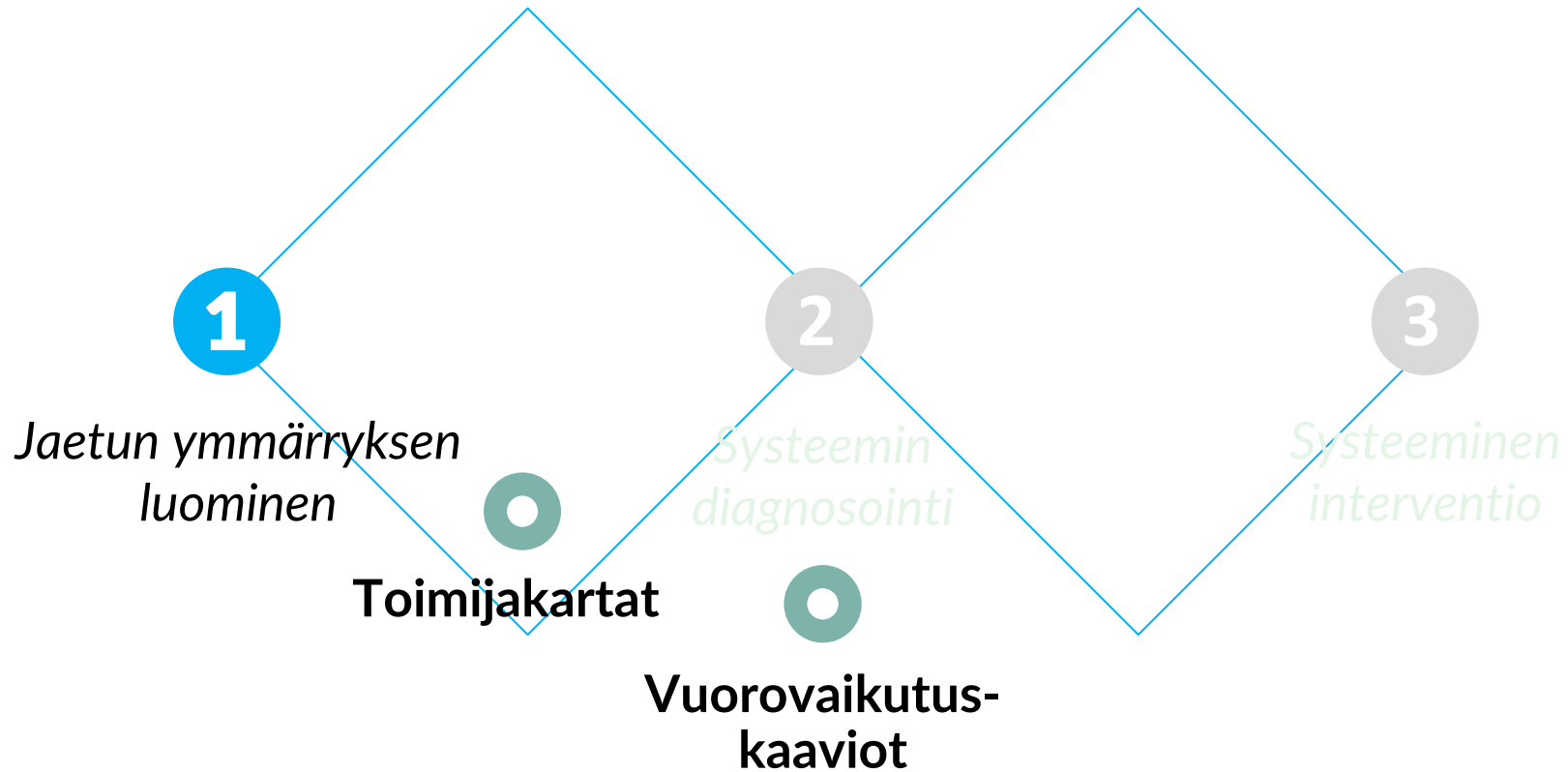

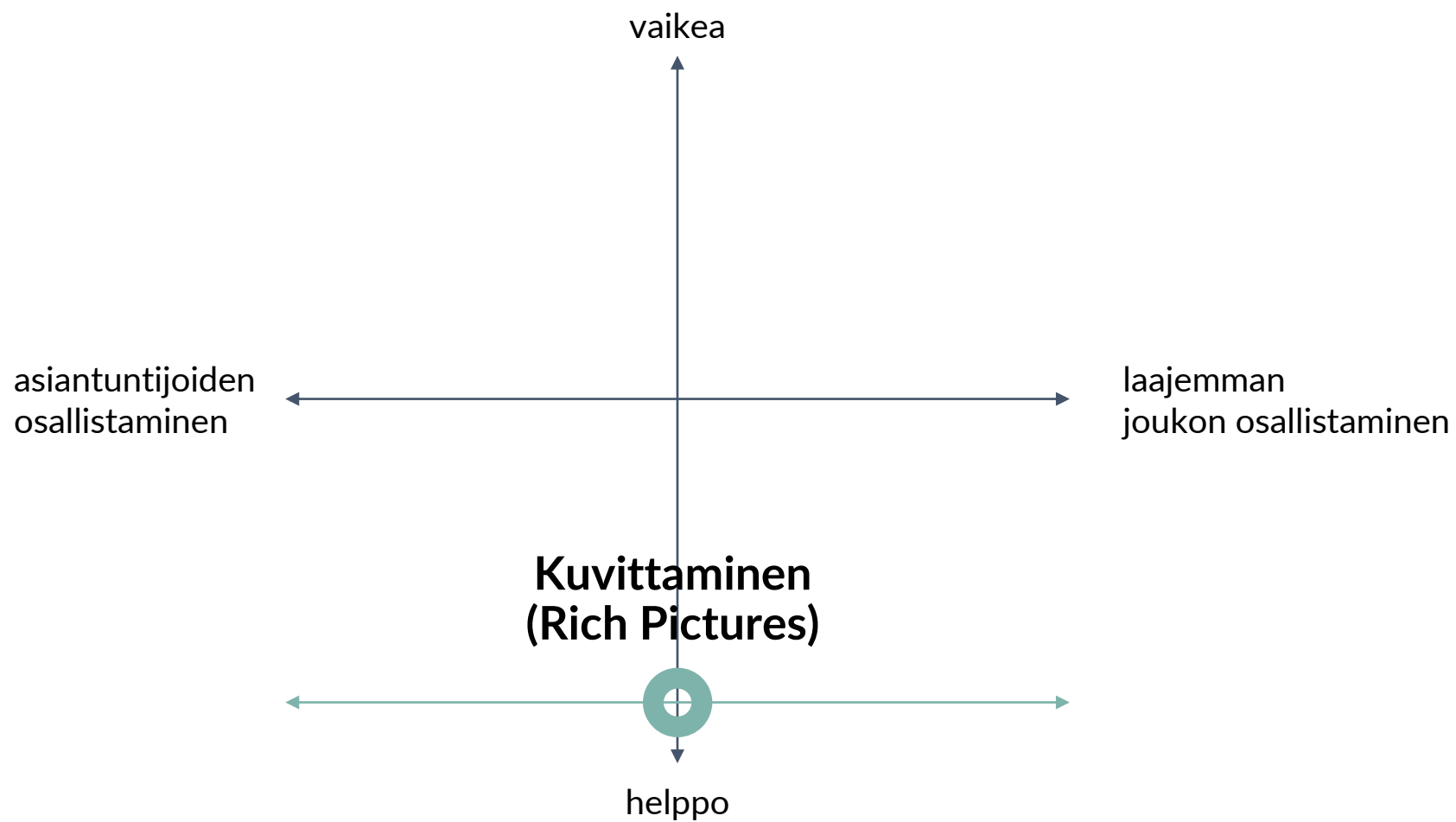

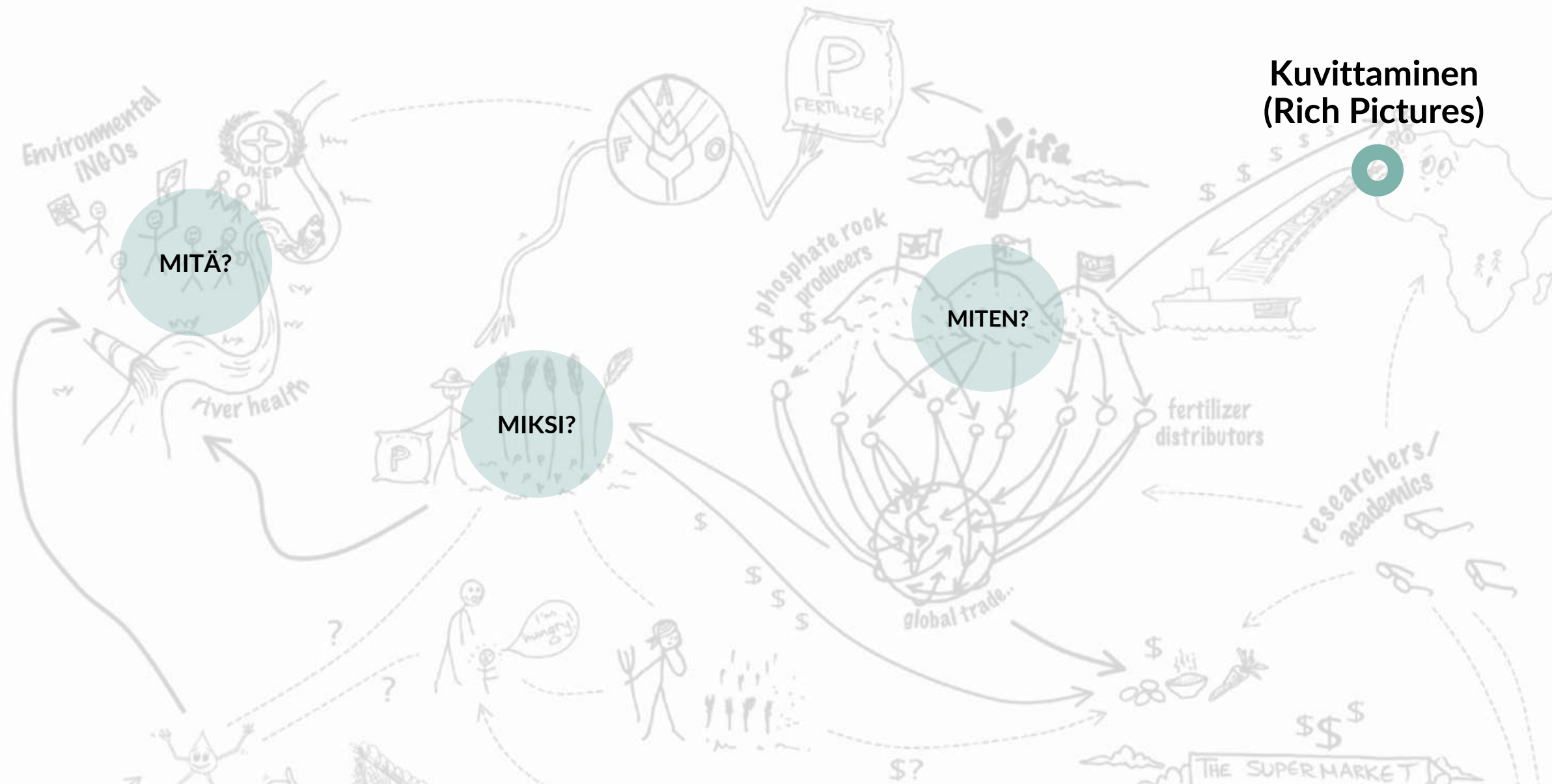

Systeminen tapa ymmärtää monikummallisuutta

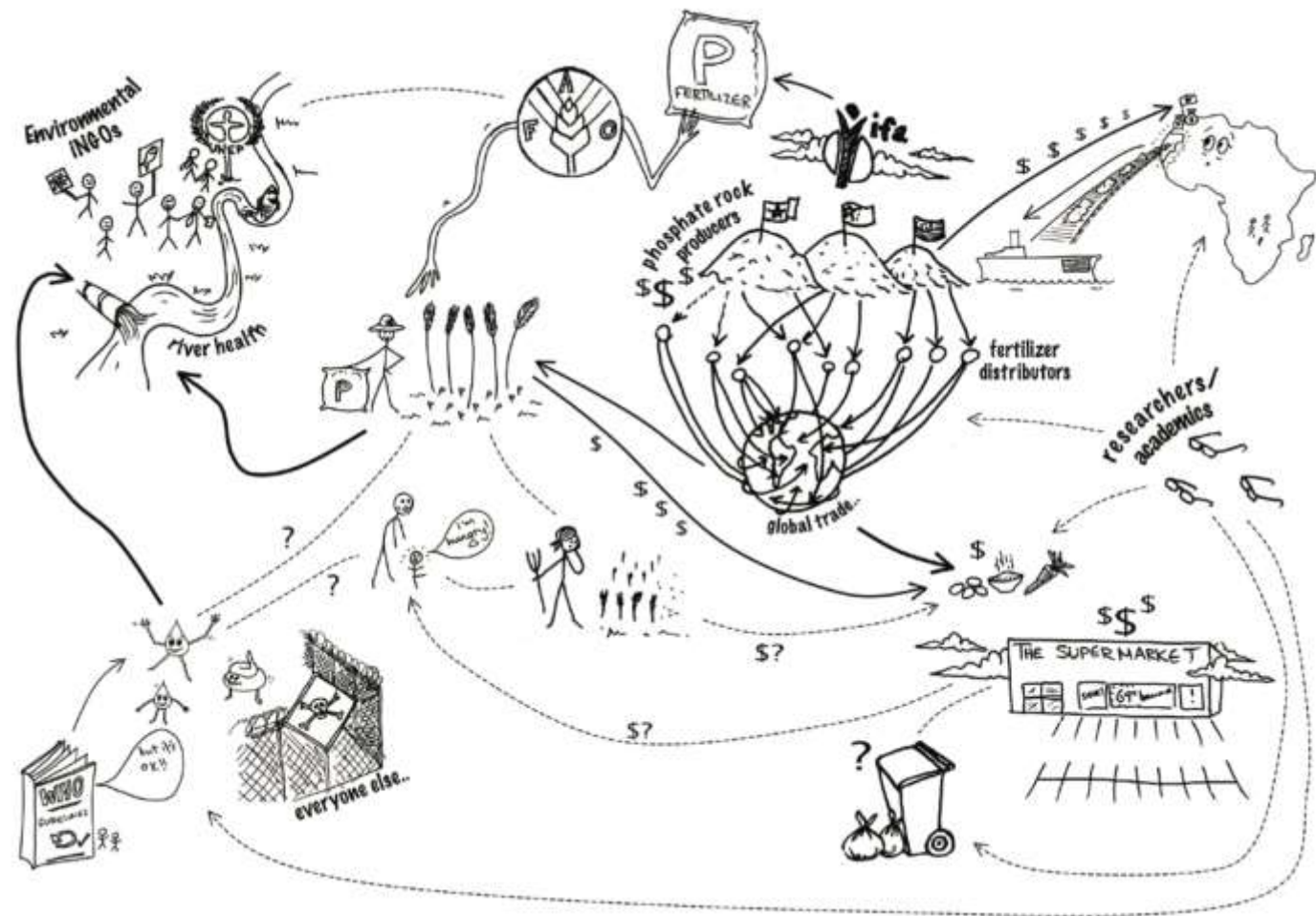
Kuvittaminen (Rich Pictures)

**“A rich picture is
(...) a rich pictorial
representation
of the situation in all
its messiness.”**

Lähde: Rosalind Armson: Growing Wings on the Way

Fosforin rooli globaalissa ruokajärjes- telmässä

Kuva: https://www.researchgate.net/figure/Figure-C-I-Rich-picture-of-the-problem-situation-regarding-the-sustainability-of-global_fig44_265282063

Miksi?

- Ilmiötä koskevan jaetun ymmärryksen luomiseksi
- Dialogin edistämiseksi
- Uusien kysymysten esiintuomiseksi
- Kokonaisvaltaisen ymmärryksen kannustamiseksi

Mutku
piirtäminen on
lapsellista!

Mä en osaa
piirtää!

Nutrient Pollution

Nutrient Pollution

The Problem

Sources and Solutions

The Effects

Where This Occurs

What You Can Do

Policy and Data

The Problem

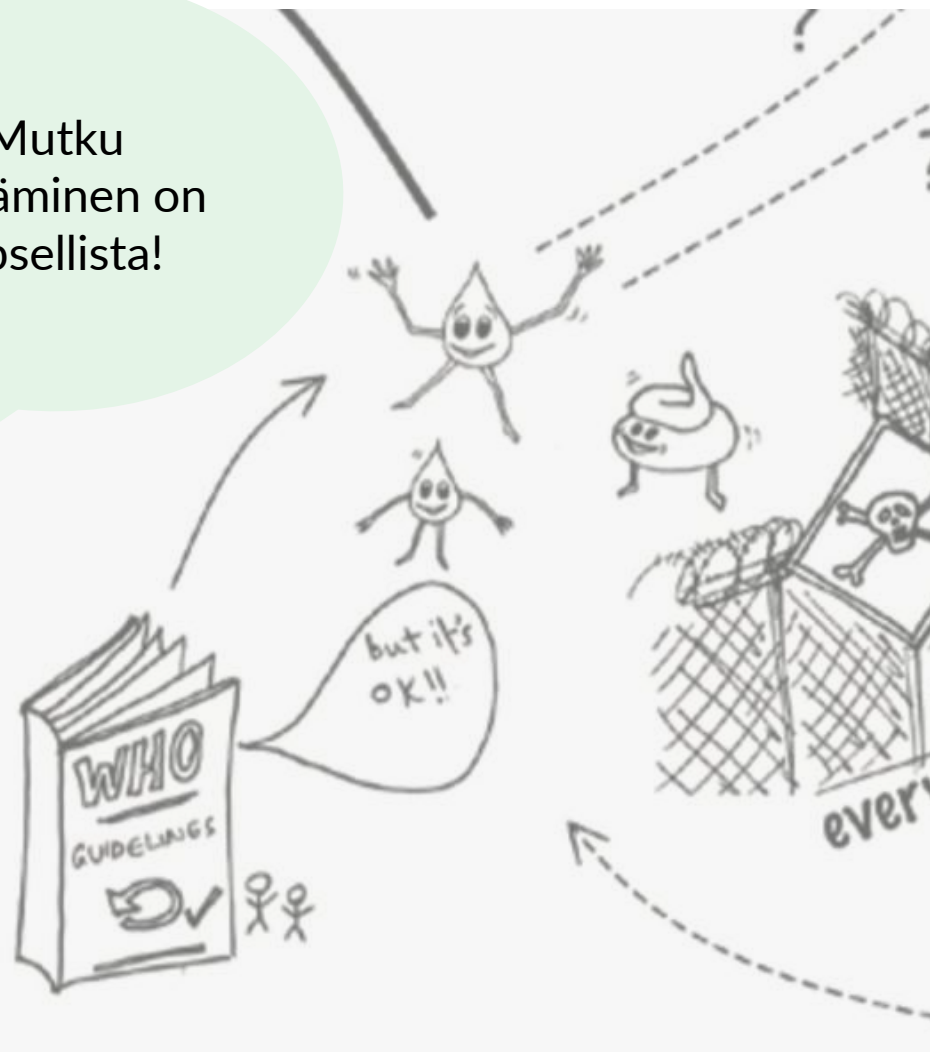
[Información relacionada disponible en español](#)

Nutrient pollution is one of America's most widespread, costly and challenging environmental problems, and is caused by excess nitrogen and phosphorus in the air and water.

Nitrogen and phosphorus are nutrients that are natural parts of aquatic ecosystems. Nitrogen is also the most abundant element in the air we breathe. Nitrogen and phosphorus support the growth of algae and aquatic plants, which provide food and habitat for fish, shellfish and smaller organisms that live in water.

But when too much nitrogen and phosphorus enter the environment - usually from a wide range of human activities - the air and water can become polluted.

Mutku
piirtäminen on
lapsellista!

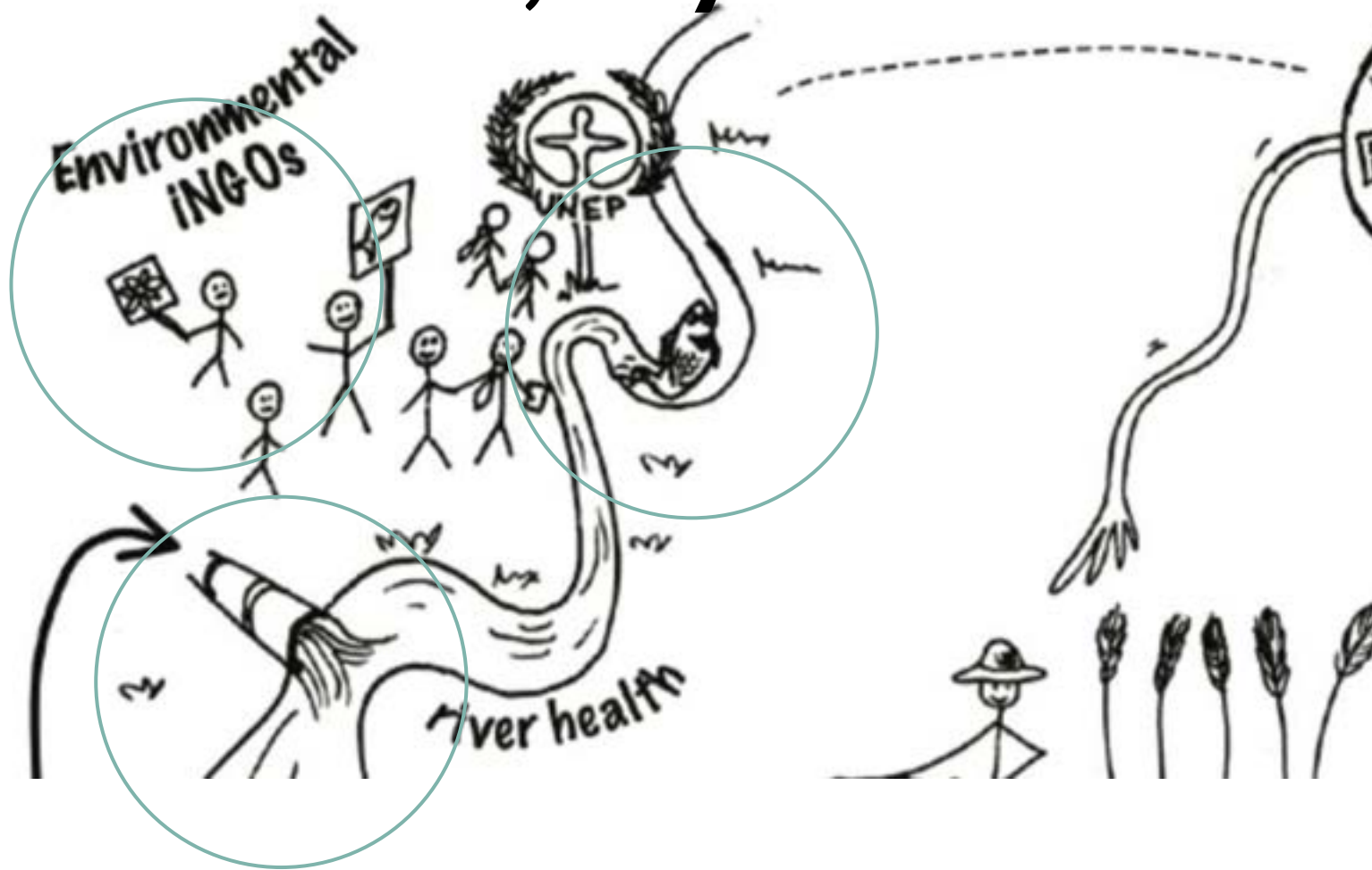
Mä en osaa
piirtää!

Miten?

- Kuvaa mitä tiedät ilmiöstä
- Ei vain ongelmia
- Toimijoita
- Resursseja
- Toimintaa

Kuvaa kontekstia, käytä metaforia

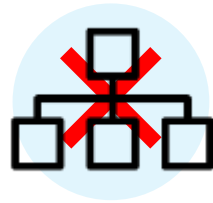

Esitä asioiden välisiä suhteita (viivoilla, asioiden läheisyydellä)

Kaikki osallistuvat kuvittamiseen

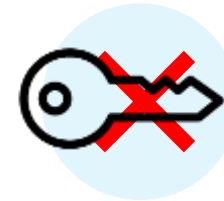

ÄLÄ TEE
RAKENTEITA

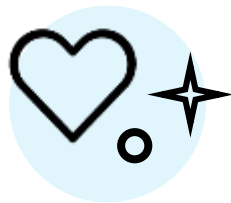

ÄLÄ KÄYTÄ LIIKAA
SANOJA

KUVAA ILMIÖTÄ,
ÄLÄ RATKAISUJA

..... Kuvitamisen säännöt

KUVAA KULTTUURIA,
TUNTEITA, ASETEITA

HYÖDYNNÄ MONIA
NÄKÖKULMIA

Valitkaa ryhmässä haasteenne

1. Ilmastonmuutoksen taklaamisen epäonnistuminen
2. Liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentäminen
3. Alkoholismi
4. Kodittomuus

...tai keksikää oma!

Burnoutti

2. Toiminnan vaikuttavuuden mittaaminen ja arviointi

Ekosysteemisten haasteiden luonne

Epävarmuus

Haaste ja ratkaisut ovat vaikeasti ymmärrettäviä

Laajuus

Haaste ja tarvittavat ratkaisut ovat laajoja

Monitoimijaisuus

Yksittäinen organisaatio ei kykene ratkaisemaan haastetta

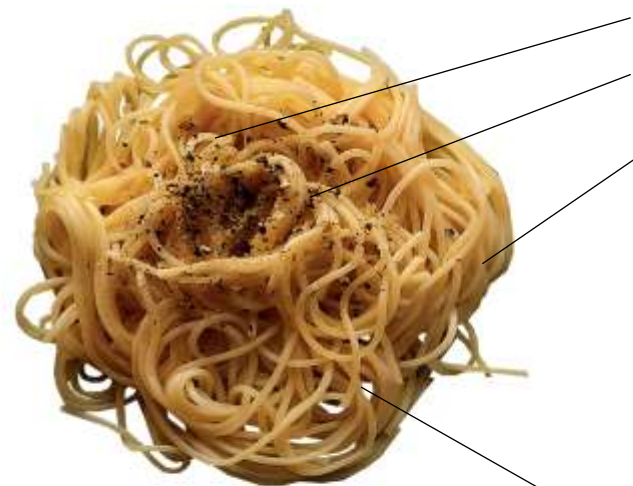
Tarve monenlaisille näkökulmille ja ratkaisuille

Konfetti

Hopealuoti?

Spagetti

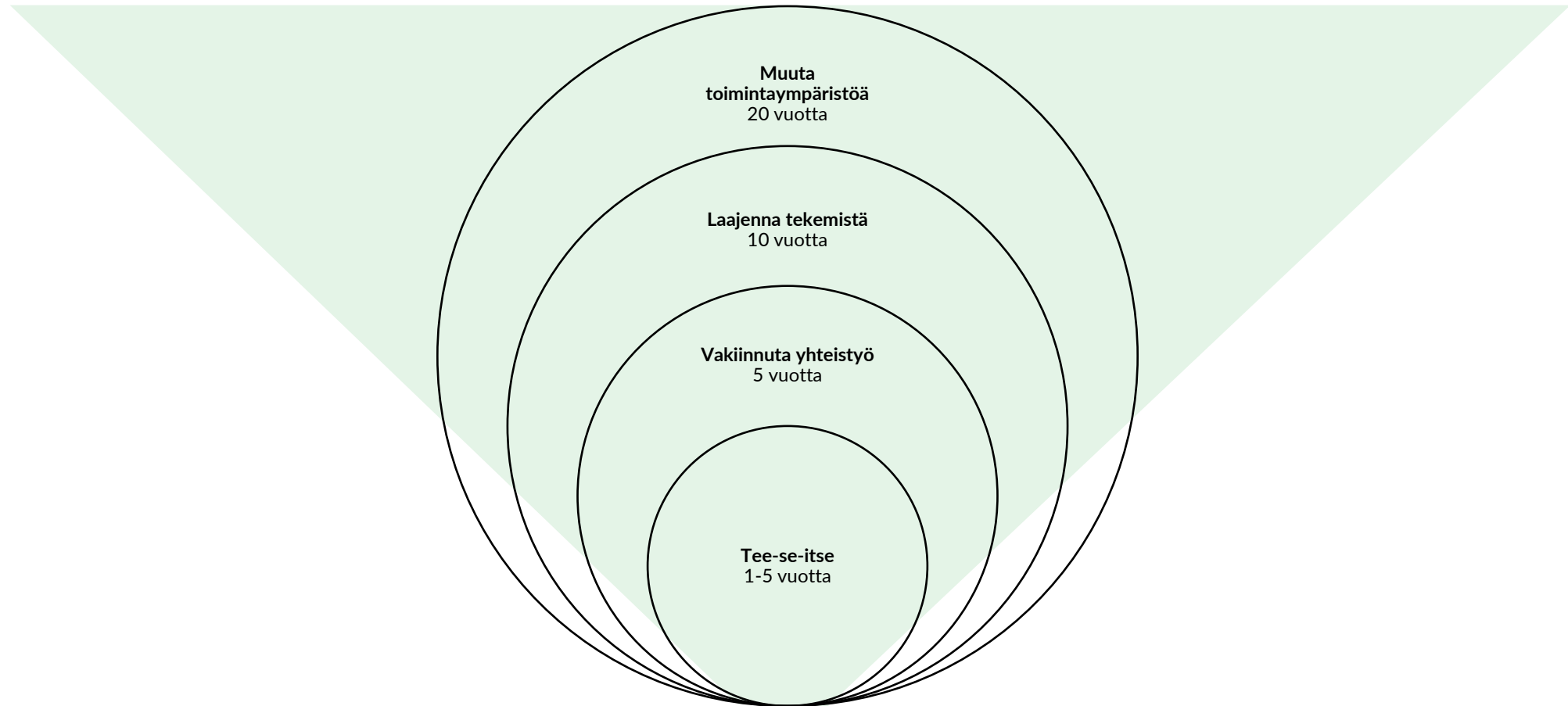

Monenlaista tekemistä eri sektoreilla ja tasoilla

Aktiivista suhteiden vahvistamista toimijoiden välillä ja pitkän ajan saatossa

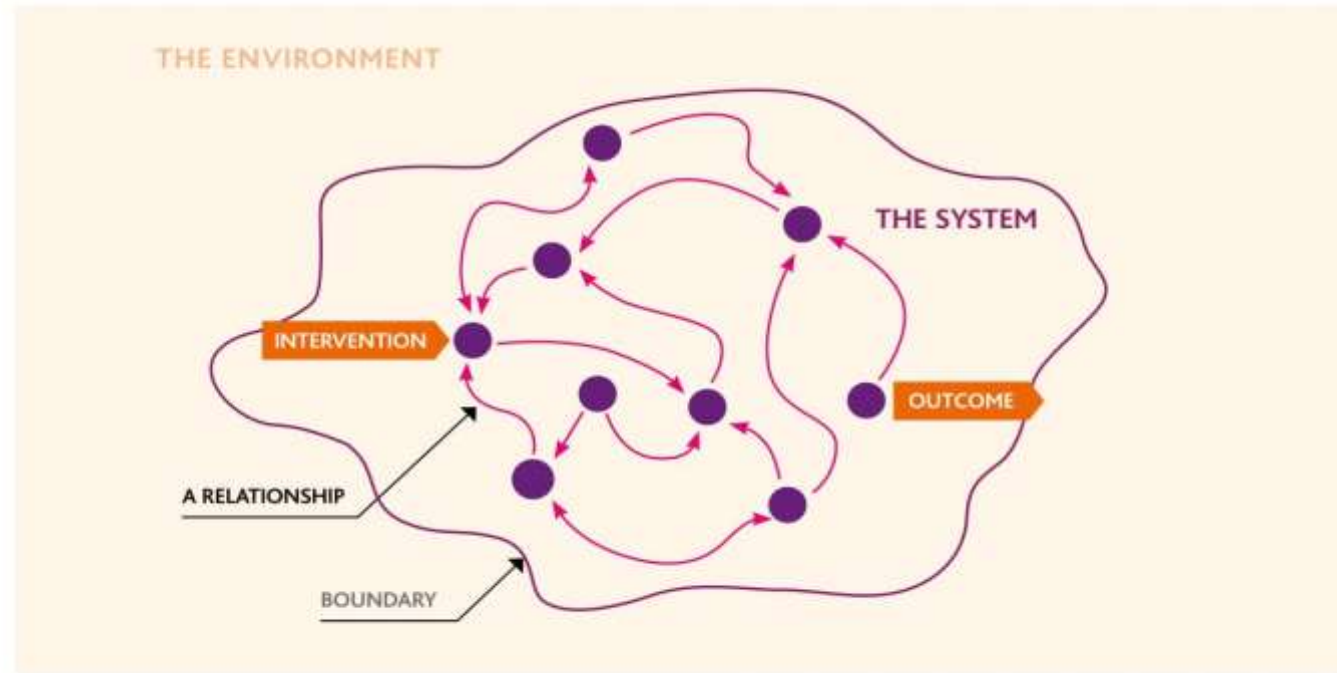
Kuva: Ingrid Burkett & Sitra

Toimintaympäristön uudistaminen vaatii aikaa

Systemeissä haasteissa vaikuttavuus ei synny lineaarisesti

Figure 3: Example system with intervention and outcome highlighted at different points¹²

Kuva: Rob Abercrombie, Ellen Harries and Rachel Wharton

Kokeilut ja systeemisyy

Strategiset kokeilut: Hallituksen strategisiin tavoitteisiin ja kärkihankkeisiin liittyviä kokeiluja (Esim. palvelusetelikokeilu)

Kokeilukeskittymät: Tiettyihin alueisiin tai teemoihin liittyviä kokeilujen kokonaisuuksia tai verkostoja (Esim. digikuntakokeilujen verkosto)

Ruohonjuuritason kokeilut: Paikallista tai pienimuotoista kokeilevaa kehittämistä (Esim. Liperin päivähoitokokeilut)

Kokeilukulttuuri 1.0:
Kokeiluosaaminen

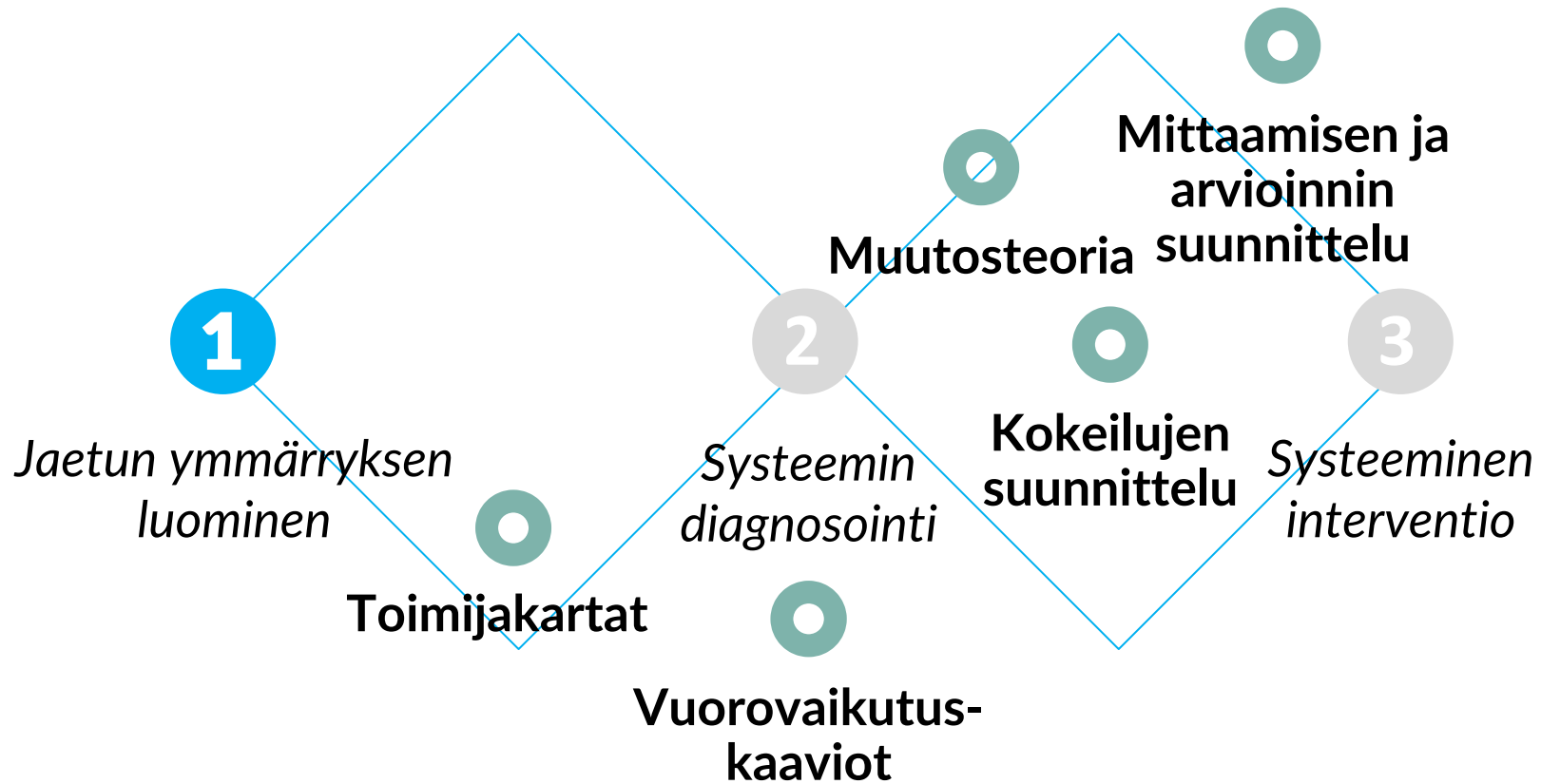
CONFETTI

Kokeilukulttuuri 2.0:
Kokeilut +
systeemisyy

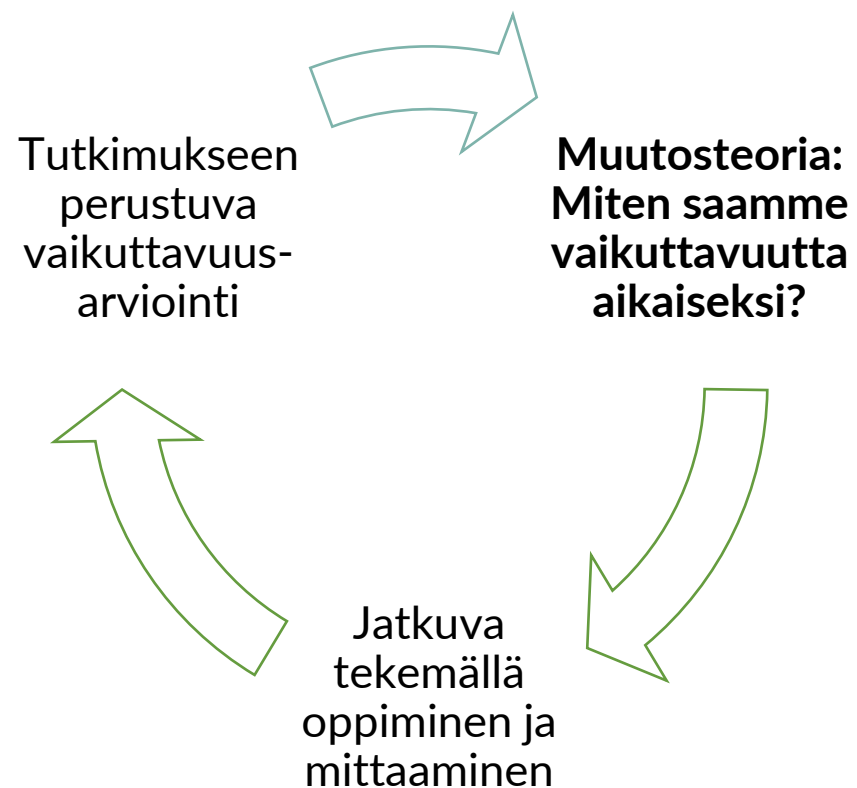

SPAGHETTI

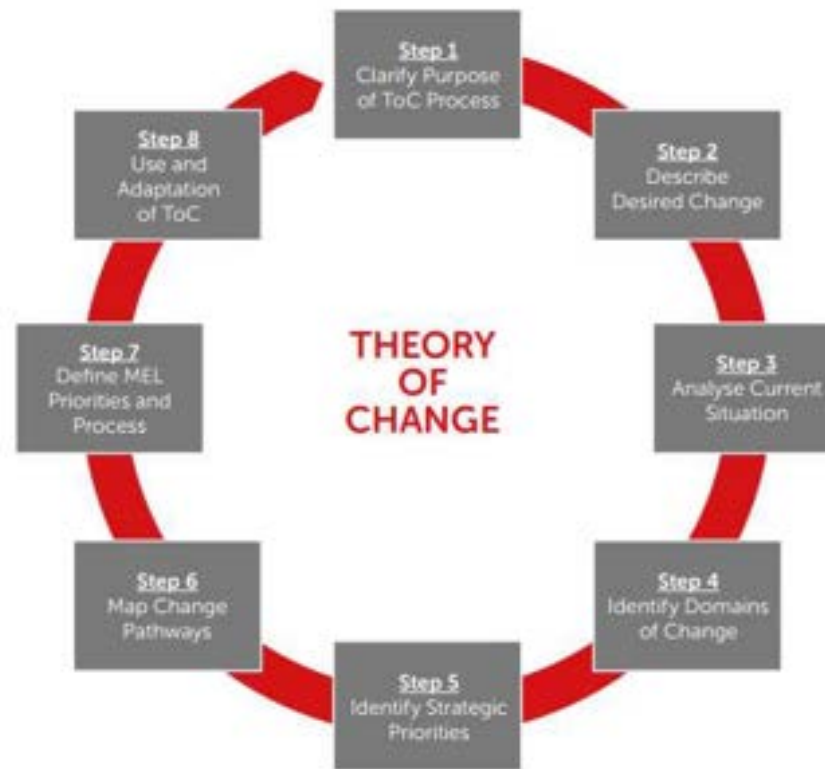
Systeminen tapa ymmärtää monikummallisuutta

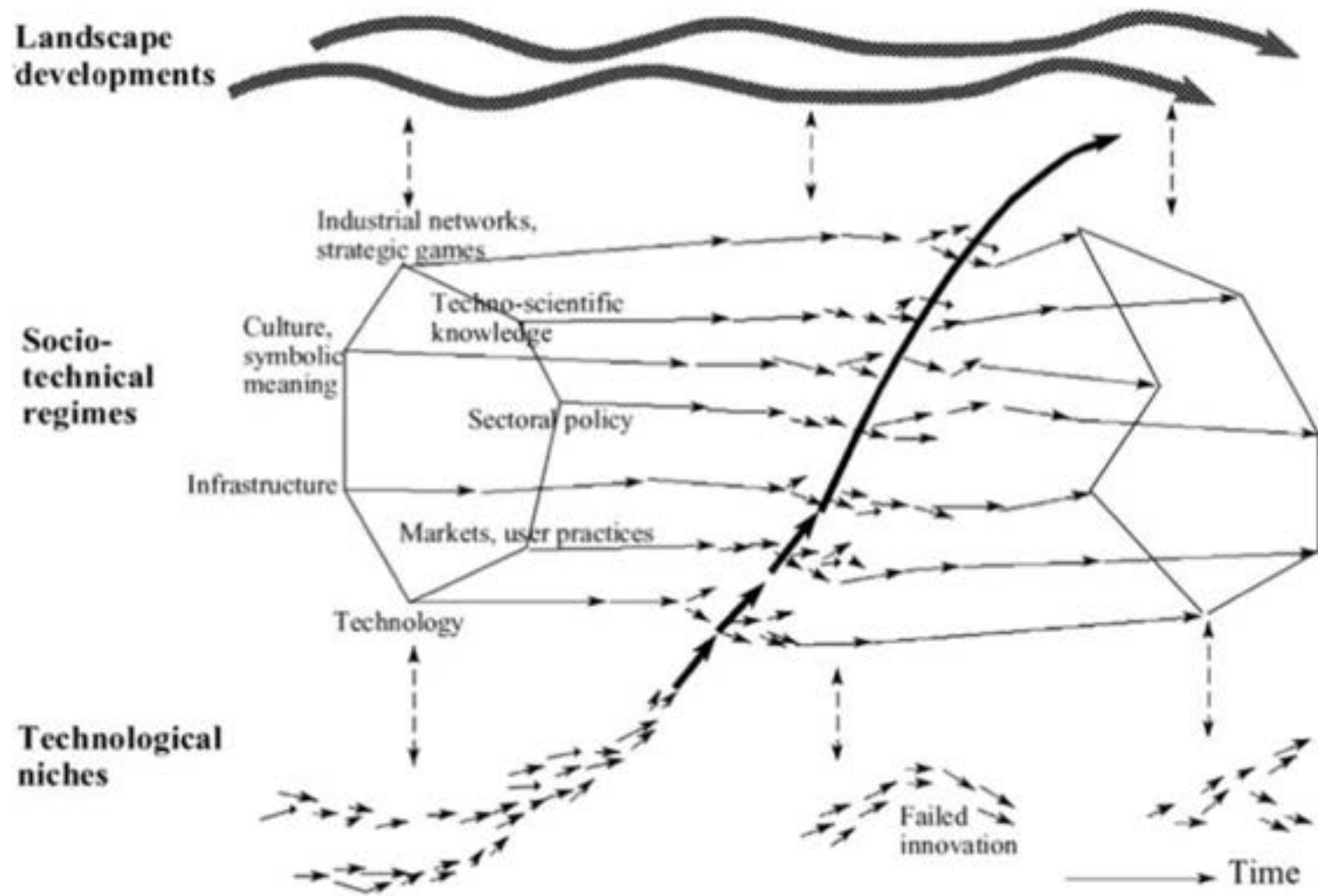
Systeminen oppimislouppi

Muutosteorian kehittämisen vaiheet

Kuva: Hivos: Theory of Change Thinking in Practice

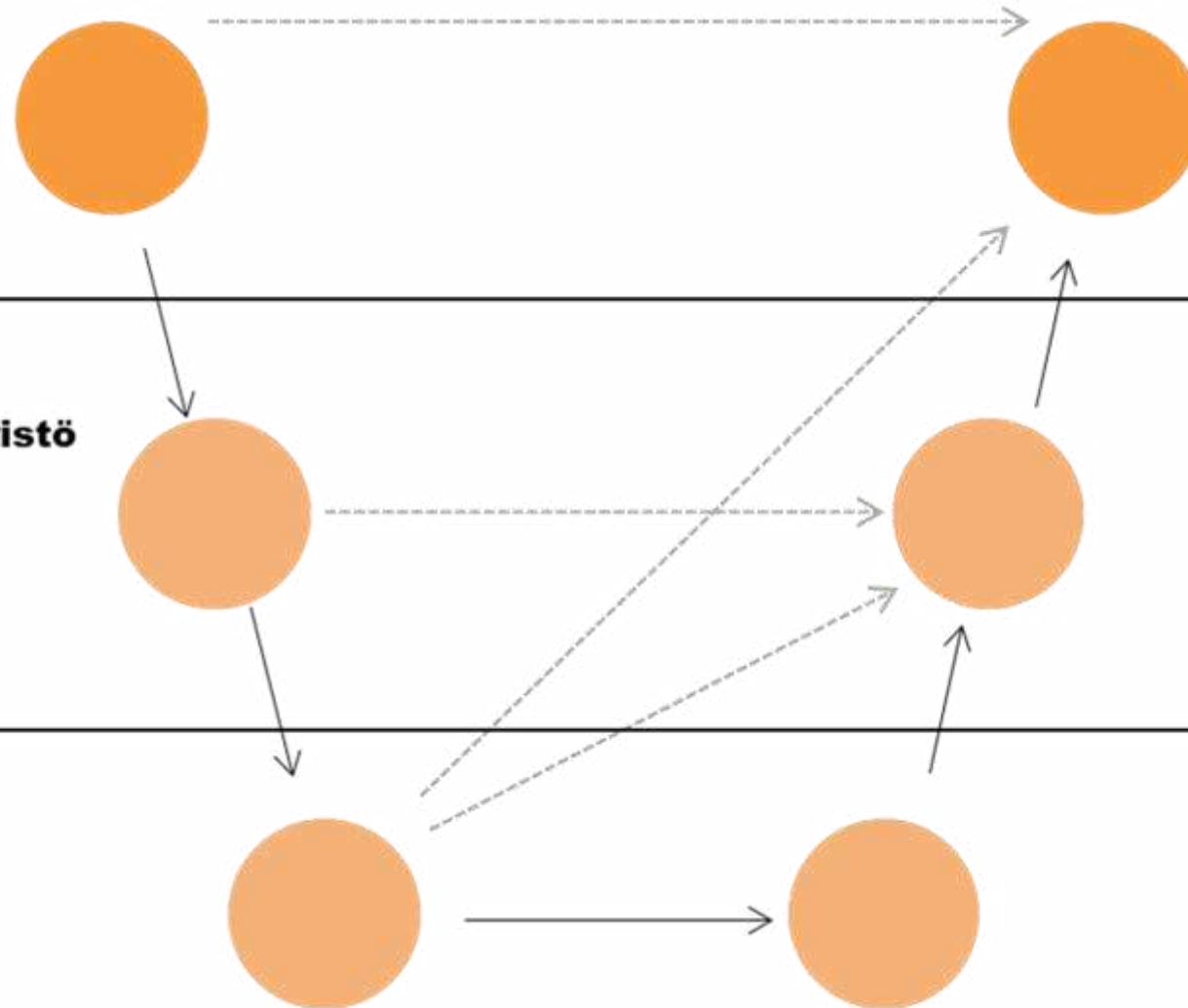

Kuva: Frank Geels: Multi-Level Perspective

Makrotaso:
Tulevaisuus
Kulttuurimuutos
Heikot signaalit

Mesotaso:
Nykyinen toimintaympäristö
Organisaatiot
Rakenteet
Politiikat
Rahoitusmallit

Mikrotaso:
Ihmiset ja ryhmät
Tulevaisuudentekijät

Kuva: StriveTogether: Theory of Action

PILLARS

Within each gateway, the benchmarks are organized by pillar — categories of work that are necessary for better, more equitable outcomes for kids and families. The pillars include:

SHARED COMMUNITY VISION:

A diverse group of people in a geographic area agree on what shifts to policies, practices, resources and power structures produce equitable cradle-to-career outcomes.

EVIDENCE-BASED DECISION MAKING:

The process of rigorously collecting, analyzing, sharing and taking action with data (i.e., both outcomes and systems data), including youth and family perspectives and narratives, to make shifts in policies, practices, resources and power structures that produce equitable cradle-to-career outcomes.

COLLABORATIVE ACTION:

Members of a partnership collectively adopt the tools and processes and build the necessary knowledge and skills to make powerful contributions that shift policies, practices, resources and power structures leading to equitable cradle-to-career outcomes.

INVESTMENT AND SUSTAINABILITY:

A partnership has cultural, financial and social assets to support the collaboration necessary for producing and maintaining shifts in policies, practices, resources and power structures that will lead to equitable cradle-to-career outcomes.

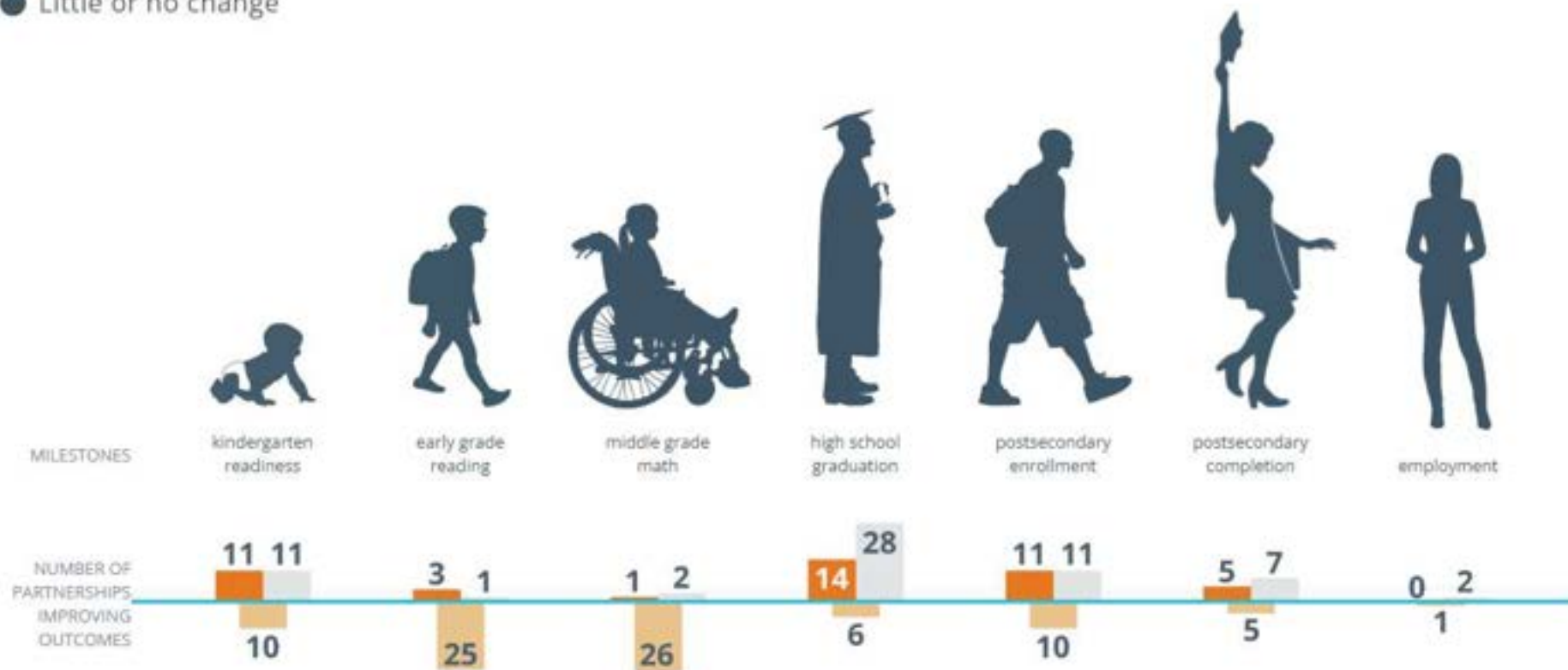
Kuva: StriveTogether: Theory of Action

	EXPLORING	EMERGING	SUSTAINING	SYSTEMS CHANGE	SYSTEMS TRANSFORMATION	LEADS TO EQUITABLE OUTCOMES
 SHARED COMMUNITY VISION	A cross-sector partnership, including Black, Indigenous, Latinx and Asian youth and families and those experiencing poverty, defines a geographic scope and organizes around an equity-driven cradle-to-career vision The partnership establishes a diverse, cross-sector leadership table and accountability structure The partnership develops a set of messages aligned to the equity-driven cradle-to-career vision, and communicates these messages across the community	The partnership operates in alignment with the accountability structure The partnership builds authentic relationships with youth, families and diverse community partners and publicly communicates progress toward shared goals	The partnership takes aligned action to shift policies, practices, resources and power structures The partnership refines its vision and strategies in collaboration with, and centering the perspectives of, youth and families	Multiple sectors are aligned and accountable to the cradle-to-career vision, and youth and families contribute to decision making The partnership publicly communicates progress and challenges to grow its coalition and promote shared accountability	Youth and families use decision making authority to shift policies, practices, resources and power structures across systems The partnership regularly communicates about the aligned contributions of partners in service of economic mobility	PROOF POINT is a designation for partnerships that meet the systems change and/or systems transformation benchmarks and are: - Improving cradle-to-career outcomes at the population level - Closing gaps and demonstrating more equitable outcomes for Black, Indigenous, Latinx and Asian youth and those experiencing poverty - Making progress on systems indicators CRADLE-TO-CAREER OUTCOMES - Kindergarten readiness - Early grade reading - Middle grade math - High school graduation - Postsecondary enrollment - Postsecondary completion - Employment
 EVIDENCE-BASED DECISION MAKING	The partnership identifies core indicators for the cradle-to-career outcomes to share accountability for improving	The partnership collects and publicly shares data for core indicators disaggregated by race, income, gender and other priority demographics The partnership identifies, collects and publicly shares systems indicators	The partnership facilitates the sharing of data for youth- and family-informed cross-sector action The partnership mobilizes partners to use systems indicators to address inequities in policies, practices and resources	The partnership supports a cross-sector data infrastructure that enables partners to shift policies, practices, resources and power structures	Cross-sector partners, including youth and families, regularly use outcomes and systems data to achieve equitable outcomes	
 COLLABORATIVE ACTION	The partnership adopts a framework for collaboration The partnership prioritizes focus areas based on disaggregated data and community perspectives and insights	The partnership establishes collaborative action networks with cross-sector representation and a clear call to action, effectively applying its collaborative framework Collaborative action networks identify underlying factors that lead to inequitable systems The partnership builds collaboration skills among backbone staff and the community	Collaborative action networks align to advance equitable outcomes The partnership tests strategies that address inequitable systems using rapid-cycle continuous improvement The partnership mobilizes the broader community to advance equitable outcomes	Sustained collaborative action efforts shift policies, practices, resources and power structures The partnership spreads and scales strategies that advance equitable outcomes	Youth and families lead decision making in collaborative action networks that informs the adoption and implementation of cross-sector strategies to advance equitable outcomes Strategies that advance equitable outcomes are sustained and scaled	
 INVESTMENT AND SUSTAINABILITY	The partnership establishes a backbone with daily management capacity, revenue sources to cover operational expenses and demonstrates commitment to hiring and retaining diverse staff The partnership engages with local, state and/or federal leaders who influence policy The partnership engages investors to support the operations and collaborative work of partners to advance equitable outcomes	The partnership capacity exists to support daily management, data needs, facilitation, communication and engagement with the community and has multiple revenue sources to implement its work The partnership identifies policy changes that will lead to equitable outcomes and identifies how key policy roles will be filled The partnership allocates resources to strategies that support the advancement of equitable outcomes	The partnership develops a sustainability plan that includes implementing and sustaining practices to advance racial equity and inclusion The partnership co-creates policy advocacy efforts with youth and families The partnership aligns public and private resources toward strategies that demonstrate equitable outcomes	The partnership secures resources to ensure its continuation and builds the capability of diverse staff, partners and leaders to implement its strategic plan The partnership advocates for changes to local, state and/or national policies based on the perspectives of youth and families. Policies change to advance equitable outcomes The partnership aligns public and private resources to spread and sustain data-informed strategies	The partnership secures resources to implement its strategic plan and consistently builds capability of diverse staff, partners, leaders and youth and families to shift policies, practices, resources and power structures The partnership maintains a sustainable policy infrastructure, led by youth and families, resulting in advocacy for and implementation of policy changes across institutions and sectors that advance equitable outcomes The partnership ensures that youth and families have formal authority to make decisions about the allocation of public and private resources that shift policies, practices, resources and power structures	

Kuva: StriveTogether: Theory of Action

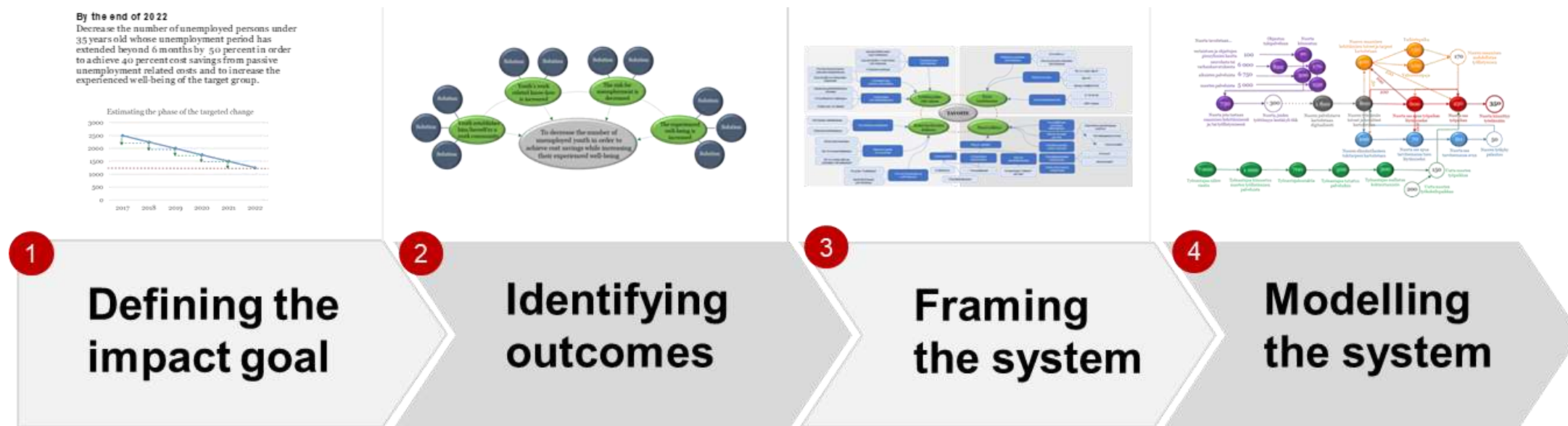
Number of partnerships with:

- Positive change
- Negative change
- Little or no change

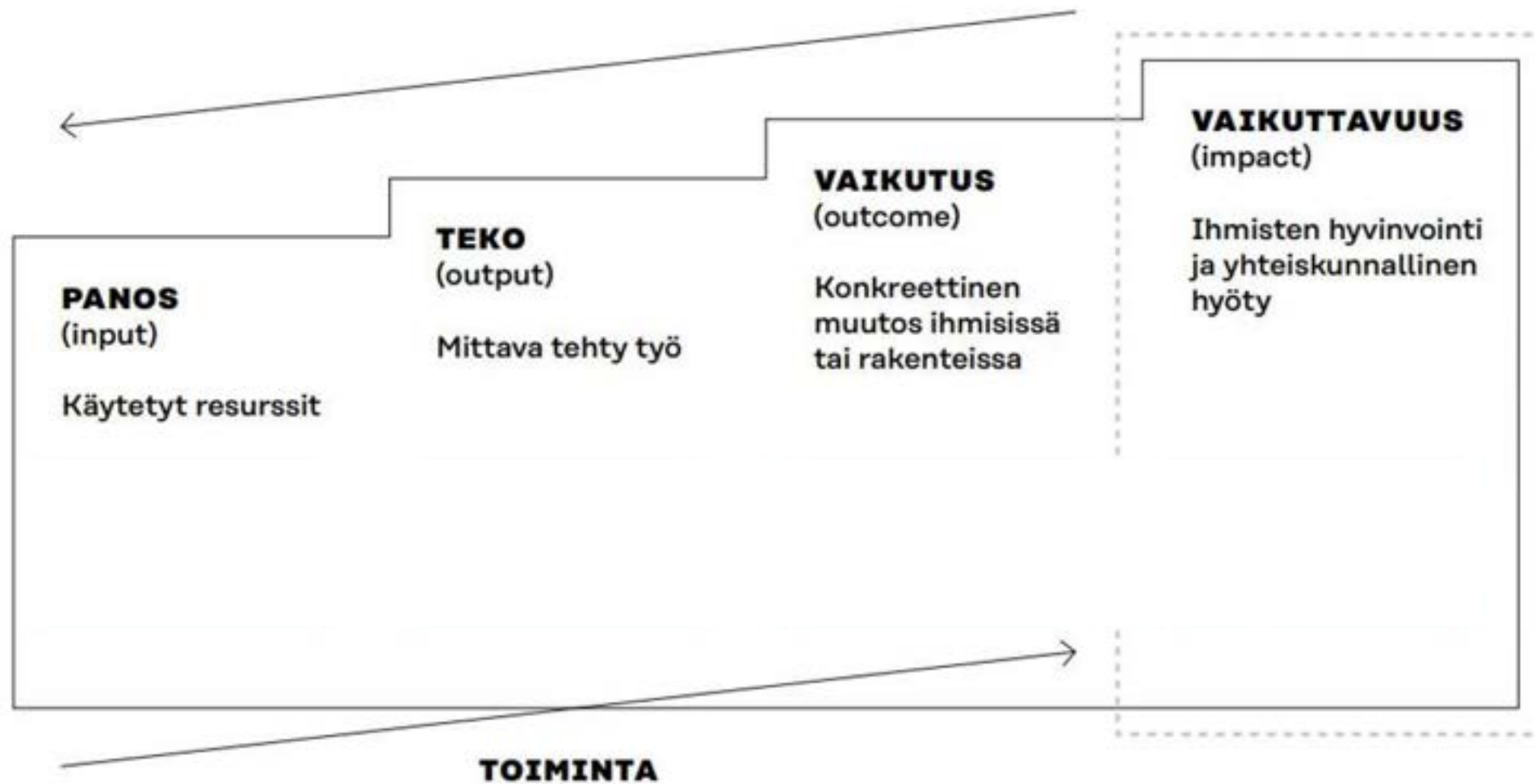

Kuva: StriveTogether: Our Impact

Vaikuttavuuden mallintamisen prosessi

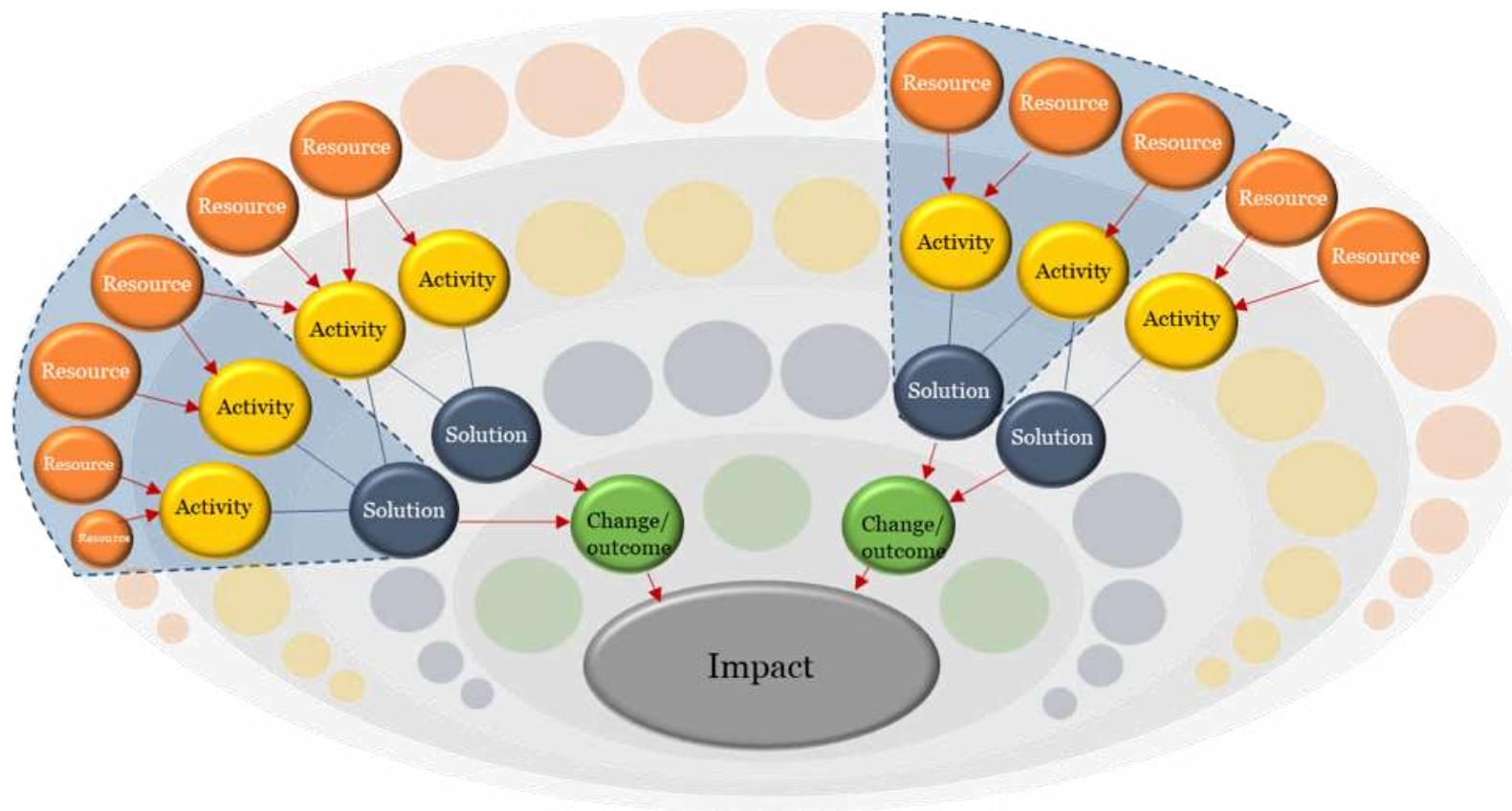

Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

Kuva: Bertelsmann Stiftung: IOOI method (Input – Output – Outcome – Impact); Sitra

Vaikuttavuuden ekosysteemi

Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

Case: Sitra ja Oulun kaupungin nuorten työttömyys

4 työpajaa
3 kuukautta
50 asiantuntijaa
1 jaettu tavoite

Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

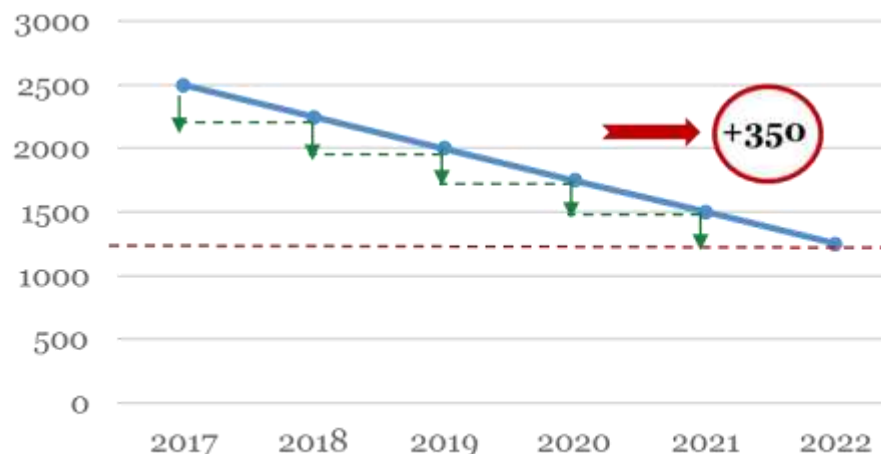
Vaihe 1: Määrittele vaikuttavuustavoite

By the end of 2022

Decrease the number of unemployed persons under 35 years old whose unemployment period has extended beyond 6 months by 50 percent in order to achieve 40 percent cost savings from passive unemployment related costs and to increase the experienced well-being of the target group.

Estimating the phase of the targeted change

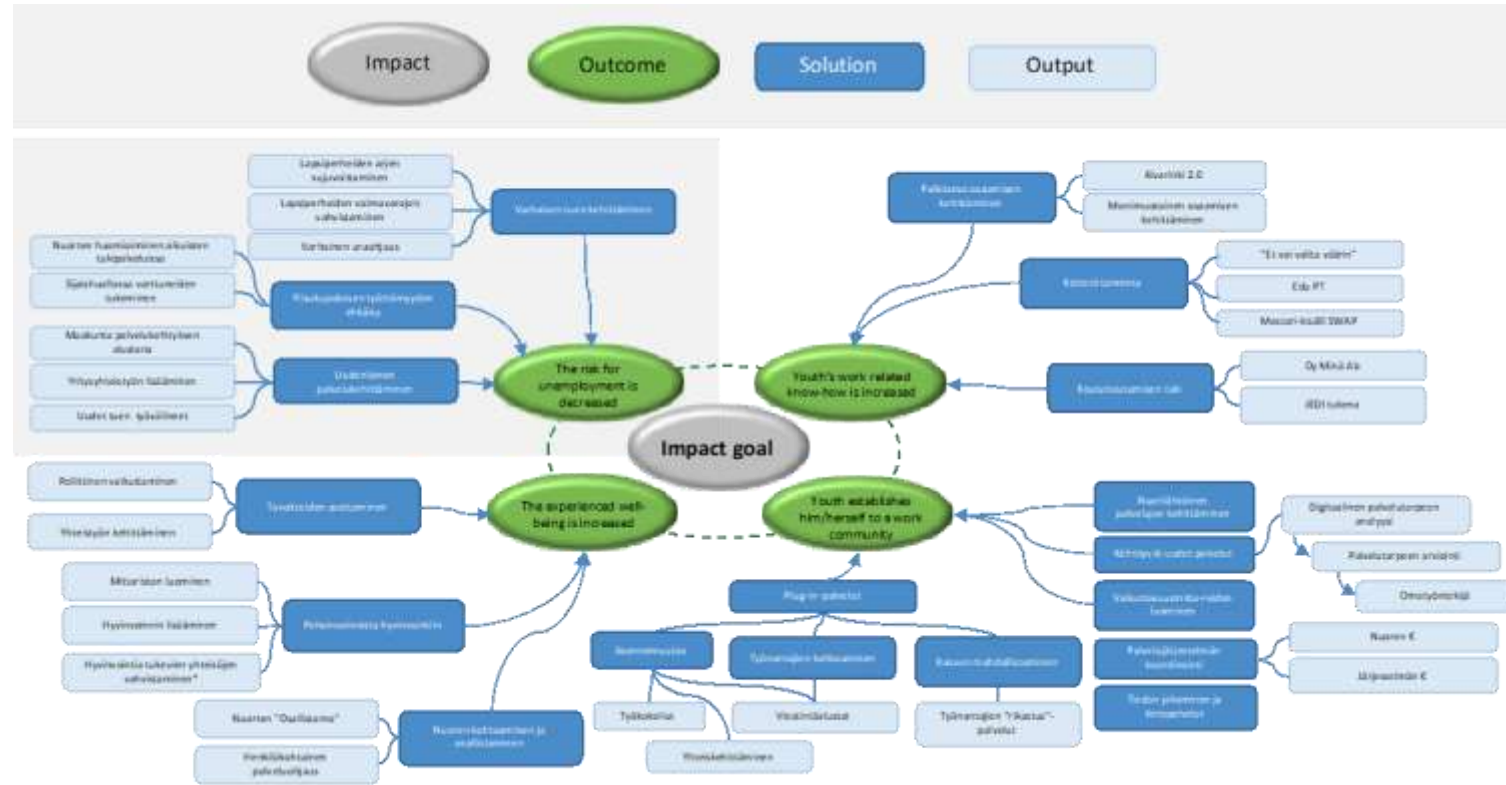
Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

Vaihe 2: Tunnista vaikutukset

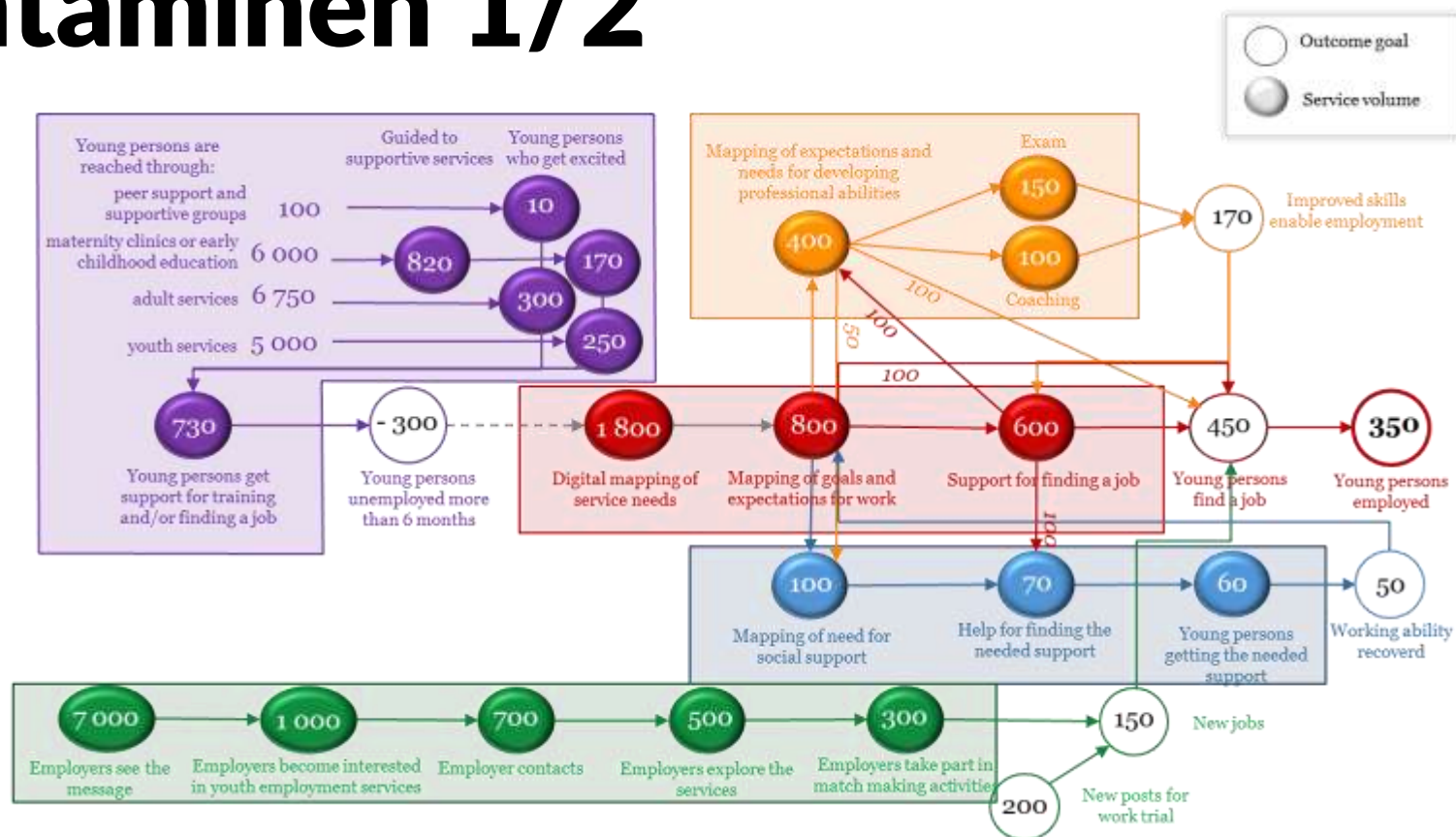
Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

Vaihe 3: Systemin raamittaminen

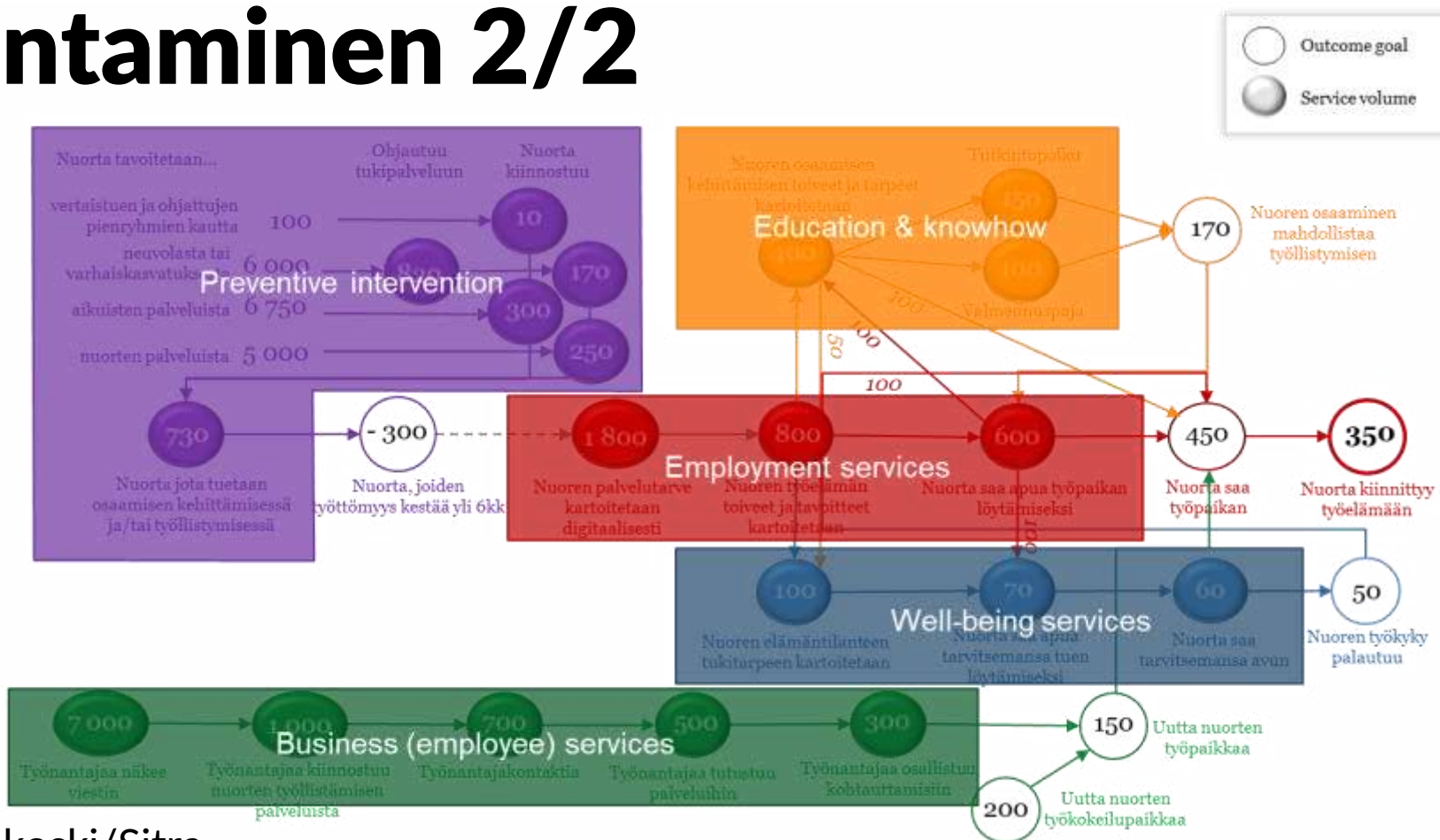
Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

Vaihe 4: Vaikuttavuuden ekosysteemin mallintaminen 1/2

Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

Vaihe 4: Vaikuttavuuden ekosysteemin mallintaminen 2/2

Kuva: Jonna Heliskoski/Sitra

**Muovin
kiertotalous
vaatii koko-
naisuuden
ymmärtämistä
ja vaikuttavia
tekoja**

1. Ymmärrä haaste

2. Määrittele vaikuttavuustavoite

3. Ymmärrä kokonaisuus

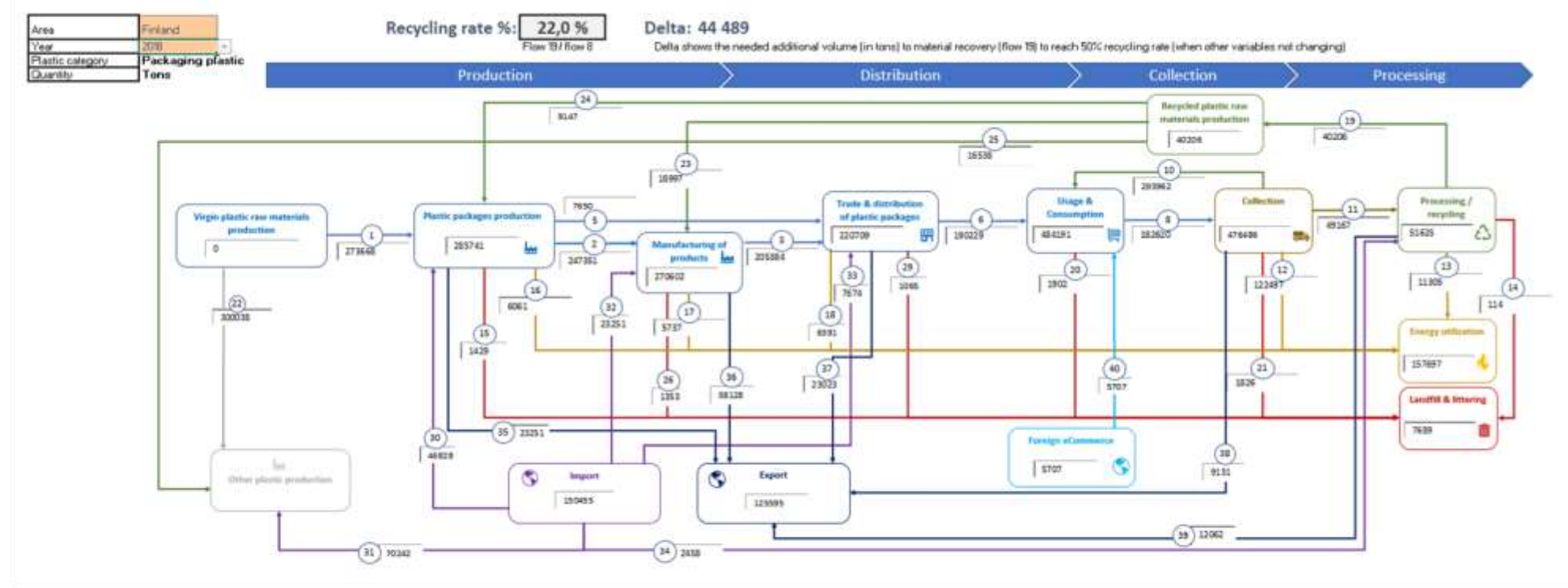
4. Rakenna ekosysteemi

5. Ekosysteemi toteuttaa vaikuttavia muutostekoja

Kuva: Kaikki muovi kiertää/Pääkaupunkiseudun Smart & Clean säätiö

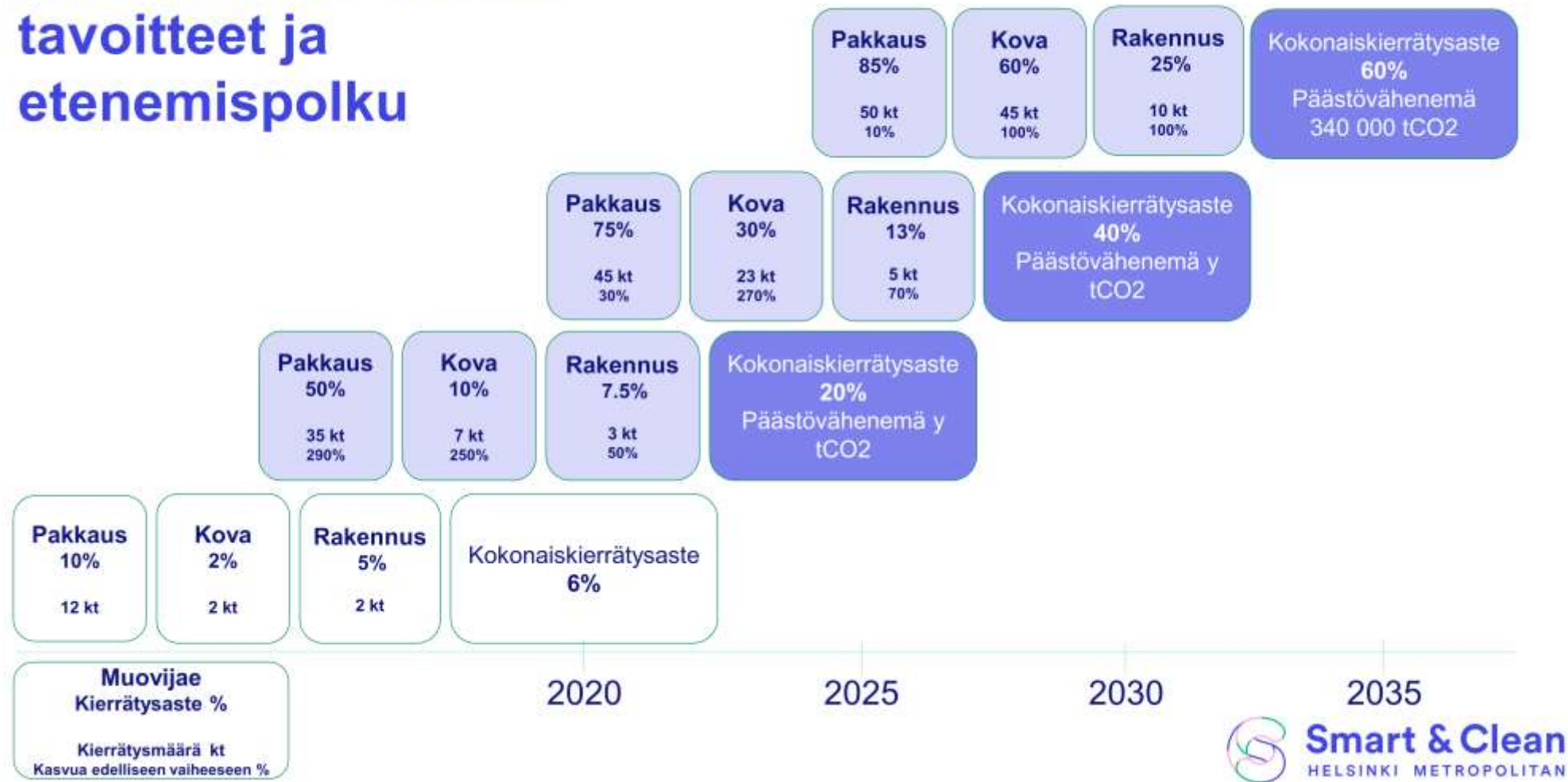

Kaikki muovi kiertää: Muovien vähennyksen hiilidioksidipäästöjen malli

Lähde: Taival Advisory Oy

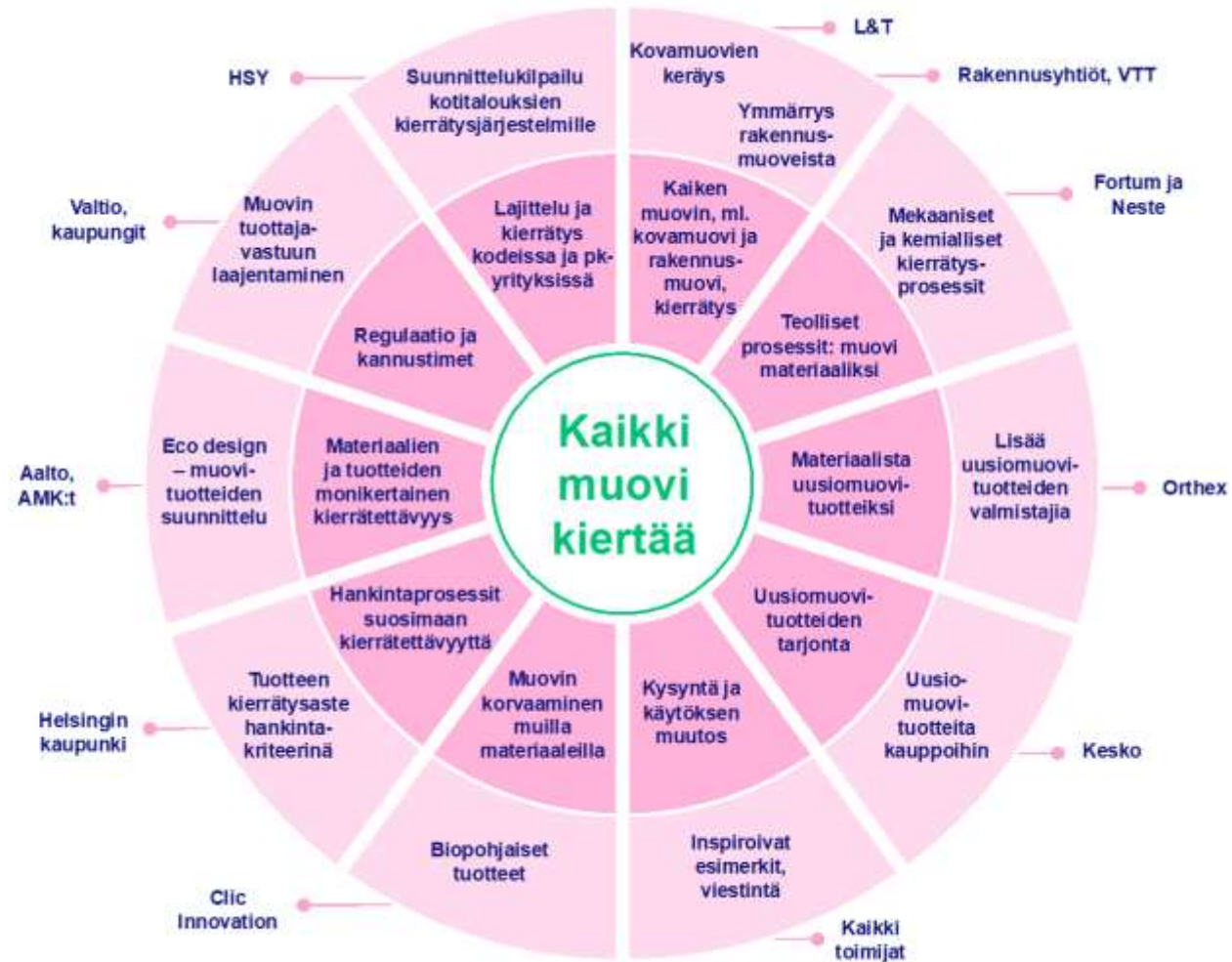
Kaikki muovi kiertää tavoitteet ja etenemispolku

Kuva: Kaikki muovi kiertää/Pääkaupunkiseudun Smart & Clean säätiö

Kaikki muovi kiertää

Ratkaisuja toteuttaa yhdessä useat eri toimijat. He muodostavat Kaikki muovi kiertää -ekosysteemin. Muutostekoja tekevät niitä varten muodostetut ekosysteemit.

Ymmärrä haaste

Määrittele tavoite

Ymmärrä kokonaisuus

Rakenna ekosysteemi

Ekosysteemin toiminta

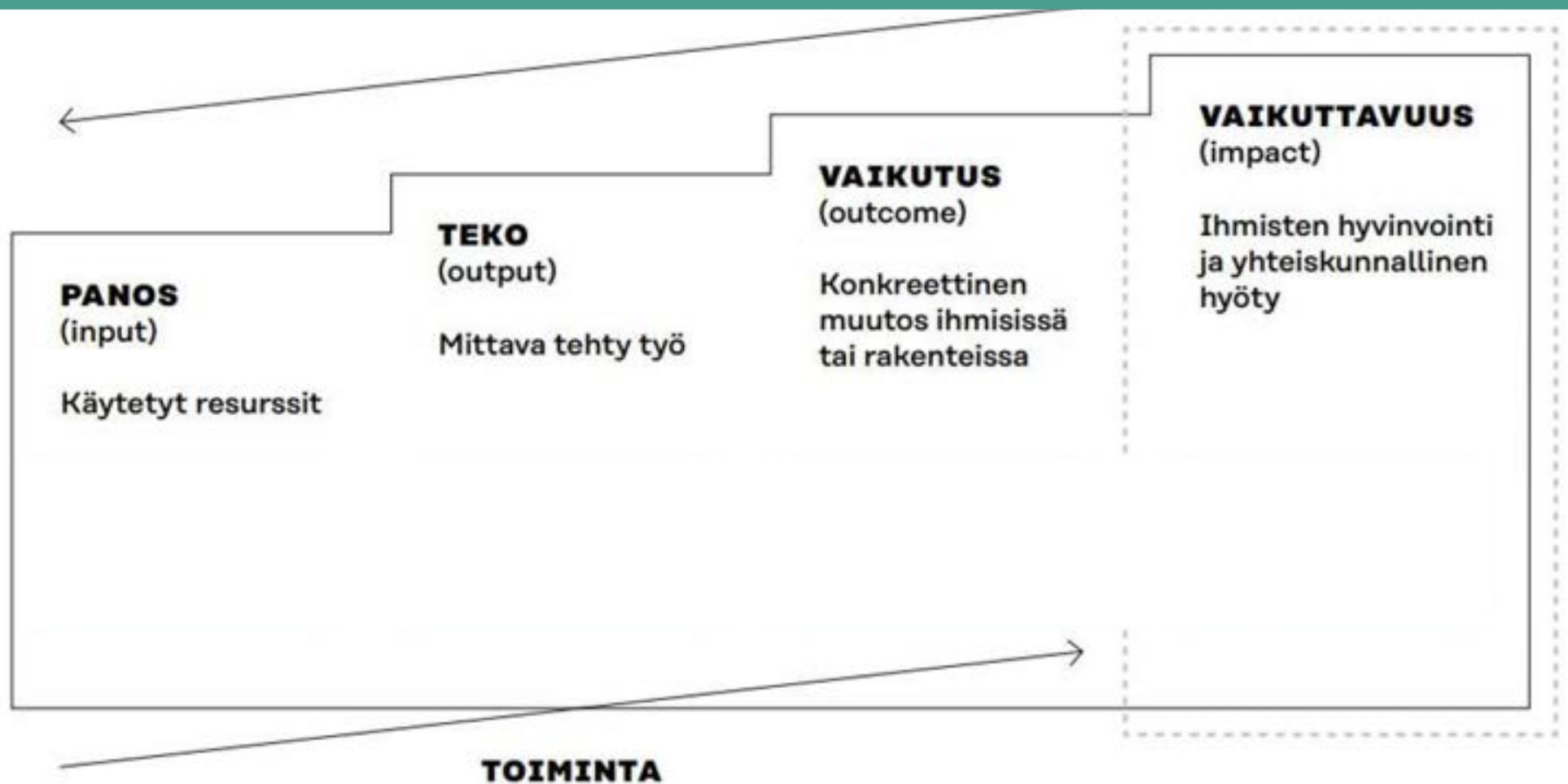

Smart & Clean
HELSINKI METROPOLITAN

Kuva: Kaikki muovi kiertää/Pääkaupunkiseudun Smart & Clean säätiö

IOOI: Vaikuttavuusketju

Haaste

Webinaarit

Mikael Seppälä,
ekosysteemi-asiantuntija,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Webinaari:
Vastuullisuuden
ekosysteemien
johtaminen
6.10.2022
klo 16-17

Webinaarissa perehdytään siihen, mitä on vastuullisuuden ekosysteemin johtaminen, miten orkestrointi eroaa perinteisestä johtamisesta ja mitkä ovat ekosysteemin orkestroinnin haasteet.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

European Union
Vierailuvuosi
EU:lta
2014-2020
Keskus
KEUKE
Posintra
NOVAGO
LAU
REA

Tiina Laiho,
Palvelupäällikkö,
CLIC Innovation Oy

Webinaari:
Ecosystem Playbook:
Miten yritys voi johtaa
ekosysteemiä?
25.10.2022
klo 8:30-9:30

Webinaarissa perehdytään siihen, mitä ekosysteemin johtaminen käytännössä tarkoittaa ja millaista tukea Ecosystem Playbook siihen tarjoaa.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

European Union
Vierailuvuosi
EU:lta
2014-2020
Keskus
KEUKE
Posintra
NOVAGO
LAU
REA

Reetta Jänis,
Kehittämispäällikkö,
Espoon kaupunki

Webinaari:
Kaikki muovi kiertää ja
jaetun tiedon
tuottaminen
ekosysteemeissä.
24.11.2022
klo 11-12

Webinaarissa perehdytään siihen, miten muovin kiertoa pystytään lisäämään merkittävästi ja mikä on jaetun tiedon tuottamisen rooli ekosysteereissä.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

European Union
Vierailuvuosi
EU:lta
2014-2020
Keskus
KEUKE
Posintra
NOVAGO
LAU
REA